Demirel hükümetinin kışkırtıcı ajanı Erdal Gökyüzü'nün hikayesi

8. sayfada

Kışkırtıcı ajanlıktan koruma polis amirliğine

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 17 NİSAN 1980
10 LİRA

Döviz uğruna karanlık kişilerle ilişki kuruluyor

Türk asıllı olan Adnan Kaşıkçı dünyanın en zenginleri arasında yer alıyor... Ama serveti konusunda karanlık iddialar ve belgeler var.

Kaşıkçı'nın İngiliz asıllı karısı Süreyya kendisinden boşanmak için 2 milyar 540 milyon dolar nafaka istiyor. Süreyya Kaşıkçı hakkında çok şey biliyor. Bunlardan bazılarını geçenlerde açıkladı. "Kaşıkçı, Ortadoğu'da iş yapan Amerikan şirketlerinin yöneticilerine kadın bulmaktan, rüşvet vermeye, adamlarına sekreterlerle ilişki kurdurarak casusluk yapmaya kadar birçok karanlık işin tertipçisi"...

Demirel' in görüştüğü

Kaşıkçı uluslararası rüşvetçiliği ile tanınıyor

HABER MERKEZİ

BAŞBAKAN Demirel'in davetlisi olarak Türkiye'ye gelen uluslararası silah tüccarı Adnan Kaşıkçı'nın eski karısı, Kaşıkçı'yı iş yapmak için Amerikalı işadamlarına "kadın temin etmek", "rüşvet ve pahalı hediyeler vermekle" suçladı.

Aslen Türk olan, halen Suudi Arabistan vatandaşı olarak görünen Adnan Kaşıkçı, bütün dünyada silah ticareti ve kaçakçılığı piyasasında önde gelen isimler arasında yer alıyor. Silah ticareti ve bazı Amerikan şirketlerinin Ortadoğu'da yaptıkları işlerde komisyon alan ve aracılık yapan Kaşıkçı'nın serveti milyarları buluyor. Kaşıkçı Nortrop ve

(Devamı Sa. 6 Sü.9)

Soraya tree-trimming last week, with no decoration for Winston (Inset)

son was carrying the ball for the last time after eleven years

smoke past you in the fast lane? Well, cheer up, bunkies. Last

Kaşıkçı'nın eski karısının uluslararası piyasadaki adı "Kaşıkçı'nın Uluslararası Temsilcisi" idi. Kaşıkçı'nın karısını kullanarak önemli siyasi şahsiyetlerle ilişki kurduğu ve bu yolla işlerini kolaylaştırdığı söyleniyor. Süreyya'nın adı Kaşıkçı'dan ayrıldıktan sonra, İngiltere'de Churchil'in torunu ile kurduğu ilişki nedeniyle duyuldu. İşin ilginç yönü genç Churchil o sırada muhalefette bulunan Muhafazakar Parti'nin gölge Savunma Bakanı idi. Yukarda o sıralarda yayınlanan Time dergisinin küpürü görülüyor.

Özgürlükçü Fransız yazarı

Jean Paul Sartre öldü

- Sartre İkinci Dünya Savaşında Fransız direnişçilerine katılmıştı
- Sartre Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesini savunuyordu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ÜNLÜ Fransız demokrat yazar ve düşünür Jean Paul Sartre Paris'te öldü. İkinci Dünya Savaşı sırasında dire-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

J.P Sartre

Barajlar Kralı

Motosikletli 4 saldırgan, Tuslog'da görevli assubayın aracını kurşun yağmuruna tuttu

Kurşun yağmuruna tutulan araba ve yanında cesetler.

- Levent'teki saldırıdan sonra kaçanlardan üçü yaralı olarak ele geçirildi

Amerikalı assubayı ve Türk şoförünü öldürdükten sonra kaçan teröristlerden üçü İstinye kıyılarında, polisle girdikleri silahlı çatışmada yakalandılar.

Amerikalı bir assubay ve Türk şoförü öldürüldü

- Gedikpaşa'da bilardo salonuna bomba koymak isteyen bir kişi, yaralı olarak yakalandı.
- Merzifon'da komandolar bir lise öğrencisini katletti.

HABER MERKEZİ

TUSLOG'da görevli, Sherif Sam Novello adında Amerikalı bir deniz assubayı ve şoförü İstanbul'da uğradıkları silahlı saldırı sonucu öldürüldüler.

Amerikalı assubayın Levent'te kaldığı evin önünde, sabah saat 08.45'te pusu kuran motorsikletli ve maskeli dört saldırgan otomobiline

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Partiler adaylarını denemeye devam ediyor ama

Sıra uzlaşmaya geliyor

- Batur'a 265 oy sağlayan CHP, AP'den daha avantajlı duruma geçti.
- AP ve CHP'li parlamenterler bir bağımsız üzerinde anlaşılmasına karşı çıkıyorlar.

ANKARA (ÖZEL)

TBMM'de Cumhurbaşkanlığı için yapılan seçimlerde ne CHP'nin adayı Kontenjan Senatörü Muhsin Batur, ne de AP'nin adayı İstanbul Milletvekili Sadettin Bilgiç yeterli oyu sağlayamıyor.

Bilgiç'in oyları önceki gün biraz yükselme gösterip 209'a ulaşırken, CHP'nin resmi adayı olarak ortaya çıkan Muhsin Batur'un önce 263, daha sonra 265 oy alması CHP'nin başarısı olarak değerlendirildi.

CHP yöneticileri, bu sonucu partinin önemli meselelerde birleşebileceğinin bir göstergesi olarak değerlendirdiler.

Bununla birlikte bu sonuçların iki büyük partiden birinin kendi başına bir adayı Cumhurbaşkanı seçtiremeyeceğini ortaya koyduğu görüşü

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

ZANU'nun seçimleri kazandığı gün Salisbury'de sevinç gösterileri yapan halk. Zimbabve Başbakanı R. Mugabe ve Devlet Başkanlığına getirilen C. Banana.

Zimbabve Devlet Başkanı Banana

Başbakan Robert Mugabe

14 yıllık savaştan sonra

Zimbabve'de bağımsızlık bayramı var

SALİSBURY (AP-Reuter-AA)

ZİMBABVE'de perşembe gece yarısından itibaren bağımsızlık bayramı törenleri başladı. 14 yıllık silahlı savaştan ve son derece güç siyasi ve diplomatik mücade-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Bayramiç'in Beşik köylülerini sıra dayağına çekmişlerdi

Köylüleri döven 2 başçavuş hakkında soruşturma açıldı

Beşik köyü muhtarı Ali Dinçer muhabirimiz Celal İmren'e köye baskın düzenleyen jandarma komutanlarını Bayramiç Cumhuriyet Savcılığına şikayet ettiklerini ve cezalandırılmalarını istediklerini anlatıyor: (Fotoğraf: AYDINLIK)

CELAL İMREN (BAYRAMİÇ)

BAYRAMİÇ'in Beşik köylülerini sıra dayağına çeken bir kahvehanede kilitli tutan ve evleri basan Bayramiç Merkez Karakol Komutanı Mehmet Göçmen ile Evciler Karakol Komutanı Fevzi Akdeniz hakkında Bayramiç Cumhuriyet Savcılığınca, köylülerin şikayeti üzerine soruşturma açıldı.

Bayramiç Cumhuriyet Savcısı Rasim Kont ayrıca gazetemizde yayınlanan haberdeki hususların ihbar kabul edildiğini ve incelemeye başlandığını söyledi.

Öte yandan Çanakkale İl Jandarma Alay Komutanı Albay Ulvi Tığlı Türkiye İşçi Köylü Partisi Bayramiç İlçe Örgütünün bir telgrafla olayı

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Jandarma, arama var diye girdiği inşaatta işçileri sıra dayağına çekti

İSTANBUL (ÖZEL)

ŞAŞKINBAKKAL'da Eralko şirketine ait bir inşaata baskın yapan jandarma, inşaatta çalışan işçileri sıra dayağına çekti ve Türkiye Gerçeği dergileri ile TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek'in resimlerini yırttı.

Önceki gece saat 24.00 sıralarında inşaata gelen polis ve

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Küçücük bir «cepçiydi»

''Cepci'' yani ufak yankesiciydi. Ufak, tefek ''eli uzunluklar'' yapmış ve enselenmişti.

Cezasının bir kısmını kapalı cezaevinde çekmiş bir kısmını da İmralı'da açık cezaevinde çekiyordu.

Üç çocuğu vardı. Üçü de ilkokulu bir bitirmiş. Onların işini yola koymak için Ankara'ya varmıştı izinle!

Vapur, biliyorsunuz, İstanbul'dan İmralı'ya haftada bir gider. Rahatsızdı. Ateşlenmişti, belki özgürlük havasından! Hastalığına karşın, vapuru kaçırmamak istiyordu. Sonra.. Cezası vardı. Küçük şeylerin her zaman cezası vardır!

Desteği yoktu, kösteği yoktu. Torpili yoktu. Güç belayla hastaneye rapor alsın diye sevkettiler tanıyanlar!

—Vapur da vapur diye tutturmuştu.

Kaçırırsa İmralı'ya dönüşü bir hafta alacaktı.

Bir arkadaş eve getirmişti. Saygılıydı. Ürkekti. Cezaevi nezaketiyle nazikti.

—Bu nezaket de ne biçim?

—O biçim işte, aziz kardeşlerim.. Sana eşşoğlu eşşek derseler sen yanıtlamayacaksın. Sana tokat aşkedecekler. Sen yanağını bile tutmayacaksın. Dünyada en aziz şeyine, anana... Rahmet okuyacaklar, sen kimsenin anasına rahmet okumayacaksın!... İşte o nezaketle nazik, ufacık ''cepci'', neden acaba?

Gözleri düz duvara bakmaya alışık olanların, durağanlığındaydı. Önüne yemek koyuyordunuz, ''ye'' demeden yemiyordu.

Ve ben bütün büyük madrabazları düşünüyordum, kandıran, kazık atan, zarar veren, eroin götüren, döviz kaçıran, silah taşıtan...

Ve kendileri fıstık, kadınları, badem kızları, bomba gibi yaşayan makdumları da uzun burunlu arabalarla, canavar homurtuları salan...

Allah bilir ya, İran Şahını yalnız benim günahlarım değil, düşmanlarımın günahları kadar bile tutmam. Yalnız son zamanlarda bir sözü hoşuma gitti:

—Amerika'nın gücü ancak bana yetiyor, demişti.

Bizim gücümüz de demek, küçük cepcilere yetiyor.

Cepci, yemeğini derli toplu yemişti. Cezaevi nezaketiyle, el öptü. Neyse hastalığı, resmen belirlendi şükür. O kadarını yapabildik!

—Turp sıkayım...

—Neye yahu, yazık değil mi turpa?...

—Dünyaya turp sıkayım!...

—Yazık dedik ya... Hele dünyaya!... Hele şu kavanoz dipli dünyaya!...

Güvenlik raporu

Rapor günlerce beklemişti. Güvenlik raporu. Başlangıçta, hafiflikle beklenmişti, sonra durgunlukla, sonra sabırsızlıkla, sonra huysuzlukla, sonra isyanla...

Negatif gelmişti bu rapor, negatif.

—Şuna olumsuz desene!...

—He ya olumsuz!...

Ve arkadaşımızın yaşamına küt diye inmişti...

Küt diye inedursun benim kafamdaki ölçekler büsbütün karıştı.

Kimi aynı öyküyle kahraman oluyor. Kimi vezir. Kimi sehpaya gidiyor haşa huzurdan. Kimi de raporlanıyor...

Yüreğim ferahlasın diye diye ben bu ''rapor'' meselesini konuşmak istiyorum ehil kişilerle.

—Örneğin kimlerle?

—Örneğin Fahri Özdilek'le Örneğin Turgut Alpagıt'la, örneğin Muhsin Batur'la... Bunlar ehil kişiler işte. Daha örnek ister misiniz?

Kafamdaki ölçekler, küçük çanlar gibi ''dan'lı, ''dun'lu birbirine vuruyor...

Arama tarama. Yeşilgözlüm ağlama

Otobüsler peşpeşe sıralanıyordu. Öğrenciler iniyorlardı. Arama tarama, yeşil gözlüm ağlama.. diye fısıldaşıyorlardı. Aranıyordu öğrencilerin üstleri... Sonra gene otobüslere binip, üniversiteye gidiyorlardı.

Bu ne sağın ne solun öyküsü. Bu aramanın öyküsü. Kimsede ''hımm'' diye, ''mımm'' diye kaş çatmasın. ...Ve o gün, bütün aramalardan sonra bir grup, zincirlerle, sopalarla, çayır çimen oturan bir gruba saldırdı.

Ondan sonraki olayların üzerinde durmayacağız.

Bizim durduğumuz...

—Peki çocukların üstü aranmış mıydı okula girerken?...

—Arandıı, arandıı. Arama, tarama, yeşil gözlüm ağlamaaa!...

Anadolu basını

Anadolu basını da İstanbullulaştı fena halde. Davetini, ziyafetini Anadolu'nun bir yerinde vereceğine, İstanbul'da veriyor; Carlton'da. Bana da bir davetiye göndermişler sağolsunlar...

Para vererek alacaklar davetiyeyi üç bin lira ödeyecekler.

Dedik ya Anadolu basını da İstanbullulaştı!

düşünce dünyası

KONUT KREDİ HAKKI MEMURLARA DA TANINMALIDIR

Barış Olgun

■ BİLİNDİĞİ GİBİ BUGÜN EN FAZLA EKONOMİK SIKINTILAR ÇEKEN KESİM MEMUR KESİMİDİR. YÜZDE 100'ÜN ÜSTÜNDE ARTAN HAYAT PAHALILIĞI KARŞISINDA HİÇ BİR PAZARLIK GÜCÜNE SAHİP OLMAYAN MEMURLARIN DA KONUT KREDİSİNDEN YARARLANABİLMELERİ EN DOĞAL HAKLARI SAYILMALIDIR.

■ SSK'NIN İŞÇİLERE TANIDIĞI 20 YIL SÜRELİ, YÜZDE 5 FAİZLİ 600 BİN LİRAYA ÇIKARILAN KOOPERATİFKREDİLERİ VE YÜZDE YÜZ FAİZLİ 18 YIL SÜRELİ FERDİ KREDİ HAKLARI MEMURLARA DA TANINDIĞINDA ONLARINDA RAHAT BİR NEFES ALMALARINI SAĞLAYACAĞI GİBİ DEMOKRATİK ANLAMDA DA OLUMLU BİR ADIM ATILMIŞ OLACAKTIR.

ÜLKEMİZİN bunca sorunu içinde, bugün en önemli sorunlardan biri de özellikle dar gelirliler için, "Konut" sorunudur.

Konut sorunu dendiği zaman akla ilk gelen, barınacak bir yuva olur. Bu sorunun önemi en fazla memurlar, işçiler ve yeni yeni kente göç edenler için daha büyüktür. Arsa ve apartman spekülasyonu devam ettikçe bu sorun genel manada, bir düzen ve toplum sorunu olarak devam edecektir. Buna bağlı olarak sözde gelişen "KENTLEŞME", alt yapı hizmetleri yapılmadan, tamamlanmadan devam ettikçe beton yığınlarının yükselmesinden başka birşey ortaya çıkmamaktadır.

Yıllardır izlenen ekonomi-politika sonucu ve yine gübre, mazot gibi temel maddelerin bulunamayışı, bulunsa da az topraklılar için sorun olduğundan kırsal alanda üretimin azalmasıyla köylerden kentlere göç o derece artacak ve ilerde sorun şimdiden bir takım önlemler alınmazsa gittikçe büyüyecektir.

Çünkü doğal olarak üretim biçimiyle şehirli yaşam birbirinden kopmaz bir şekilde bağlıdır. Alt yapı hizmetlerinin tüm eksikliklerine rağmen konut edinme dar gelirliler için artık hayal olmakta, halk ancak artan fiyatlar karşısında yine artan kiraların peşinden koşturmaktadır. Bugün nüfusumuzun büyük bir kesimi kentlere göre maaşının en az yüzde 30-40'ını kiraya vermekte ve ayrıca ulaşım-yakıt-elektrik gibi sorunların sıkıntısı içinde kıvranmaktadır.

SSK'nın işçilere, Bağ-Kur'un esnafa, OYAK'ın ordu mensuplarına ve Emlak Kredi Bankasının, değişik kesime verdiği krediler konut edinme bugün maalesef müteahhitler eliyle yapıldığından yetersiz kalmakta ve gereken randıman yeterince alınamamaktadır.

Hele hele günün şatlarına göre Bağ-Kur'un, Em. Kredi'ninverdiği krediler gerçekten çok yetersiz kalmaktadır. Bununla beraber bir de bu işlevden mahrum kalan MEYAK vb. gerçekçi olmayan kurumlarla avutulan memurlar, hiç bir şekilde yararlanamamaktadır. Bizim bu konuda işçi ve esnaf haklarına mutlaka saygımız büyüktür. Ama bilindiği gibi bugün en fazla ekonomik sıkıntılar çeken kesim, memur kesimidir. Yüzde 100'ün üstünde artan hayat pahalılığı karşısında hiç bir pazarlık gücüne sahip olmayan memurların da konut kredisinden yararlanabilmeleri en doğal hakları sayılmalıdır.

Bu iş için, işçilere SSK'nın konut edinmede tanıdığı haklar, memurlara da ancak Em. Sandığı kanalı ile sağlanabilir. Bu meyanda SSK ile Emekli Sandığı işbirliği yaparsa, sanıyoruz konut edinmede daha başarılı adımlar atılabilir.

Çünkü memurlarda en azından aylık olarak Sosyal Sigortalara yatırılan primler gibi, maaşından kesenek ödemekte, ancak emeklilik sonunda aldığı ikramiye ve bağlanan cüzzi maaşından başka bir şeye sahip olamamaktadır. Ve alınan emekli ikramiyesi hâlâ otuz maaş üzerinden olduğundan halen bir konut edinmeye dahi yetmemektedir. Üstelik yine bilindiği gibi verilen krediler yine memurun kendi maaşlarada KONUT kredi hakkının tanınmasıdır. Yukarıda değindiğimiz gibi gerek bu konuda ve gerekse başka alanlarda SSK ile Emekli Sandığının yapacağı işbirliği gerçekten olumlu adımlar atılmasına neden olabilir.

Ayrıca soruna ileriye dönük bir açıdan bakıldığında başka önlemlerin alınması da önemli görülmektedir. Örneğin en önemlisi, kentlerde arsa spekülatörlerinin daha arsaların fazlası ellerine geçmeden, kamulaştırmak, kısa yoldan kuru toprak satarak zengin olanlara olanak tanımayacağı gibi konut edinmede kooperatifler için büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Bu konuda Ankara Belediyesi konut yapımına hız verip yerinde hareket ederek olumlu bir adım atmıştır. Gerek belediyeler ve gerekse kooperatifler yoluyla sağlanacak arsalar mutlaka dar gelirliler açısından spekülatörlerinkinden daha ucuz ve daha farklı işlemler görecektir.

Yine taşıt-elektrik ve yakıt sorunu bu konuda alınacak önlemler arasında büyük etkenler taşımaktadır. Olayın bir başka yönü ise gecekondular sorunuydu, ki bu da aynı soruna, yani kentleşmeye bağımlı olarak başlı-başına bir sorunu teşkil etmektedir. Bir ölçüde çağın sorunu haline gelen kent sorunu, kentleşme olgusuyla özdeşleşmiştir artık.

Yaklaşık olarak otuz bin üyesini konut sahibi yapan ve mali gücünün yarısını konut yapımına ayıran OYAK bu konuda gerçekten örnek alınmalıdır. Yoksa Em. Kredi Bankasının memurlara artan maliyetler karşısında tanıdığı 10 yıl süreli yüzde 11,5 ve son olarak miktarı 300 bine çıkarılan kredi banka yetkililerinin de, açıkladığı gibi rağbetin azalmasına yol açıp memurlara hiç bir şey getirememektedir.

Bu nedenle SSK'nın işçilere tanıdığı 20 yıl süreli, yüzde beş faizli 600 bin liraya çıkarılan Koop kredileri ve yüzde 9 faizli 18 yıl süreli ferdi kredi hakları memurlara da tanındığında onların da rahat bir nefes almalarını sağlayacağı gibi demokratik anlamda da olumlu bir adım atılmış olacaktır.

TMTF eski Genel Sekreteri Orhan Kayıhan

«Bir ülke, gençlerini suçlayarak hiç bir yere varamaz»

Orhan Kayıhan 1965-66 yılında TMTF'nin Genel Sekreteriydi. ODTÜ Öğrenci Cemiyeti Başkan Vekilliği yaptı. CHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. CHP'den Amasya Milletvekili seçildi. Şu anda CHP'nin Amasya İl Başkanıdır. Avukatlık görevine de devam etmektedir.

— 1960'larda başlayan öğrenci hareketleri, Türkiye'de anarşinin başlangıcı olarak değerlendirilebilir mi?

— Aslında anarşinin başlangıcı 1960 gençlik hareketleri değildir. Eğer böyle bir varsayım ortaya atılıyorsa, anarşinin başlangıcını Tan Matbaasının basılmasından almak gerekir. 27 Mayıs Halk Anayasasında bir husus var. 1960 eylemleri yasal, hukuki, insan haklarına saygı duyan bir harekettir.

1960'tan sonraki olaylar farklıdır. Öğrenciler okullarda birer fare, meydanlarda birer aslandır. Öğrenciler, yurt, kredi, öğretim üyesi ve imtihan gibi konularda ortaya çıkan sorunları için meydanda toplanıyorlardı. Öğrencilerin yönetimde hiç bir etkinliği yoktu.

Öğrencilerin masum isteklerini anarşinin kaynağı gibi göstermek meseleyi saptırmaktır. Bir ülke gençlerini suçlayarak Demirel'in deyimiyle "hiç bir yere varılmaz." Cumhuriyetin kurucusu büyük Atatürk ülkemizi gençlere emanet etmiştir.

Bir gösteri düzenleyen lider grubu, o nümayişlerin başarısını kendi ufak gruplarına katılan halkın oranıyla saptar. Eğer ortam mevcutsa, ekonomik anarşi varsa, yasalar raflarda duruyor, feodal etkinliği olanlara uygulanmıyorsa, memleketin madenleri dış sömürüye peşkeş çekiliyorsa ve buna karşı tutarlı bir şey getirilmiyorsa, hangi grup bağırırsa bağırsın, etrafında adam toplayabilir.

Anarşinin kaynağı gençler değil, hükümetlerdir. Gençler arasında MTTB ve TMTF gibi bir ikilem getirilmiştir. Hükümetler bu dernekleri ufaltmaya çalışmıştır. Grupların çoğalmasıyla, gençlerin birliği ve dinamizmi yok edilmiştir.

1967'de TMTF hükümet tarafından iki başlı hale getirilmiştir. Gençleri birbirleriyle çatıştırıp, olayların üstesinden gelmeye çalışmıştır. Ejderhalardan bekçi köpekliği ummuştur. Ama, ejderha bunu yutmuştur.

Bizim en büyük talebimiz petroldü. Ama kimse kulak asmadı. Site yurdunda komandolar silahlı nöbet tutuyorlardı. Bunlara kimse bir şey demiyordu. Savcılık ise, bizi konuşmalarımızdan dolayı tutukluyordu; Kozlu'da grevci maden işçilerinin üzerine silahla gidiliyordu. Bu çözüm değildir diye bir basın toplantısı düzenledim, beni gözaltına almaya çalıştılar. O dönemde bizim söylediklerimiz, 1980'de aynı dönemin Başbakanı tarafından doğrulanmaktadır.

Anarşinin başlangıcını 1968'lerde aramak da yanlıştır. Öğrenci hareketlerinin içerisine ajanlar sokulmuştur. Yönetimin beceriksizlikleri öğrencilerin üzerine yıkılmıştır.

— O dönemdeki gençlik mücadeleleriyle bugünkü durum arasında fark var mı?

— Büyük farklar var. Bugün öğrenci hareketi kalmamıştır. Çünkü öğrencilerin bütünlüğü kalmamıştır.

— Dış mihrakların etkisi var mı?

— Kesinlikle vardır. Türkiye'nin jeopolitik durumu büyük önem taşıyor.

1. Öteden beri Sovyetler Birliği'nin sıcak denizlere inmede esaslı amaçlar taşıması. 2. Ortadoğu ticareti yolunda önemli geçit olması 3. Ortadoğu ülkeleri arasında gelişmekte olan bir ülke olması ve Ortadoğu ticaretinde söz sahibi olmaya aday olması 4. Dört tarafın petrol kuyularıyla çevrili bulunması. İnsan emeğinin ucuz olması. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarının zengin olması.

Bütün bunlar iştah celbeden meselelerdir. Bu yüzden Hitler Nazizmi de Sovyetler Birliği'de, ABD de etkin olmaya çalışmıştır. Bir ölçüde Kızıl Çin'de kendine sempatizan bulmaya çalışmıştır.

Dünyada bir emperyalizm gerçeği vardır. Kendi felsefesi içerisinde mücadelesini gösterecektir. Önemli olan buna karşı çıkmaktır. Bu konuda halkın örgütlenmesi, direnmesi gerekir.

Özetlersek, emperyalizm dünyadan silinmedikçe, ülkeye yabancıların burunlarını sokmaları önlenemez. Emperyalizme karşı gelinmedikçe, yabancılar, o ülke siyasetinde her zaman etkin olurlar.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Alpaslan, Süleyman ve yalan!

Asıl adı Hüseyin Feyzullah, takma adı Alpaslan Türkeş olan MHP Genel Başkanı geçen perşembe akşamı (10 Nisan 1980) televizyonda konuşuyor, dikkat!

"Türkiye'de sağ terör yoktur..."

Evet, evet ağzını yaya yaya ve milyonlarca televizyon seyircisinin gözlerinin içine baka baka aynen böyle söylüyor.

Sonra ne oluyor?

Onun bu sözlerinin üzerinden henüz 7 saat geçmeden, TV prodüktörlerinden ve devrimci kalemlerden Ümit Kaftancıoğlu öldürülüyor.

Peki bu cinayeti kim işliyor?

Bu cinayeti işleyen teröristler, olaydan hemen sonra gazetelere telefon edip, daha önce öldürülen MHP İstanbul İl yöneticilerinden ve ülkücü gazetecilerden İsmail Gerçeksöz'ün intikamını almak için Ümit Kaftancıoğlu'nu öldürdüklerini açıklıyor.

İş yalnız bununla da kalmıyor.

Saatler saatleri kovalıyor ve "Türkiye'de sağ terör yoktur" diyen Türkeş'in sözlerinin üzerinden 72 saat geçmeden, bu sefer Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bir açıklama yapıyor. (13 Nisan 1980)

Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında; 4 kişiyi öldürüp-8 kişiyi yaralamaktan, kahve kurşunlamaktan, sağa-sola bomba atmaktan sanık ülkücü teröristlerin yakalandığı ilan ediliyor.

Aynı açıklamada, yakalanan teröristlerden birinin Ülkücü İşçiler Derneği 2. Başkanı olduğu belirtiliyor.

Acaba şimdi kim doğru söylüyor?

"Türkiye'de sağ terör yoktur" diyen MHP Genel Başkanı mı?

Yoksa 4 kişiyi öldürüp-8 kişiyi yaralayan teröristlerin ülkücü olduklarını ve bunlardan birinin Ülkücü İşçiler Derneği 2. Başkanlığını yaptığını açıklayan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı mı?

Evet, ortada bir yalancı var ama kim?

Neyse geçelim.

Ve Türkeş'in 10 Ocak 1969 tarihinde Hürriyet gazetesinde yayınlanan özel demecine gelelim.

Türkeş, o demecinde "komando kamplarında ülkücüleri biz yetiştirdik, onları askeri eğitimden geçirdik" dememiş midir?

Demiştir.

O kamplarda yetişen ülkücülerin yüzlerce cinayet işledikleri ve birer cinayet makinesi haline geldikleri askeri mahkemelerin kararlarıyla belgelenmemiş midir?

Belgelenmiştir.

Anlaşılan bu belgeler Türkeş'e vız gelip, tırıs gitmektedir.

Tıpkı kırık bir plak gibi, o yine de dediğini demektedir:

"Türkiye'de sağ terör yoktur..."

Bu konuda kendisine Demirel'de eşlik etmektedir:

"Bana sağcılar da cinayet işliyor dedirtemezsiniz..."

İşte size yılın iki şarkıcısı: Alpaslan ile Süleyman...

Birlikte söyledikleri şarkının adı: Yalan!

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Sayın Demirel

GÜLLÜK GÜLİSTANLIK BİR TÜRKİYE VAADİ YERİNE DİKENLER SUNDUNUZ

Yüz gününü doldurmuş hükümetin ardından baktığımızda yaptığı işlerin başında devlet anarşisi olduğunu görürüz. Güllük gülistanlık bir Türkiye vadeden Demirel devlet memurlarına dikenler sunmuştur.

Bakanlar, devlet dairelerinden militan temizleyeceğim diye başta yurtsever, devrimci memurlar olmak üzere taraflı, tarafsız tüm çalışanları sürgüne gönderme amacındadır.

Kamu kuruluşlarında bir avuç zorbanın temizlenmesi için tüm çalışanlar huzursuz edilmiştir. Yani bir pire için yorgan yakılmıştır.

Tayin edilen memurlar gereken çalışmayı yapamamaktadırlar. Bunun yanısıra üç, dört ay görevinden uzak kalarak yeni görevine zor başlamaktadırlar. Diğer yandan karı-koca memurlar ayrı ayrı kentlere sürgüne gönderilmektedirler. Bu şekilde anarşi körüklenmektedir. Bu zihniyetlerle anarşinin önlenemeyeceği kesindir.

Anarşiyi önleyeceğim diyen hükümet başta kendisi anarşi yaratmaktadır. Kış günlerinde ordan oraya memur tayin edilmekle anarşi önlenemez. Anarşinin bir kaynağı MHP'li komandolar kamu kuruluşlarına getirilerek huzur sağlanamaz.

Ülkemizi bölmek isteyen Rusya'ya ve sahte TKP'ye zemin hazırlayarak, Tarişler yaratarak birlik sağlanamaz.

Sayın Demirel devlet dairelerinde işlerin yürütülmesini istiyorsanız en başta sırtınıza kene gibi yapışan MHP'yi boşamanız gerekir. Yoksa kendinizin ve partinizin zayıflaması hızlanacaktır.

Devlet memurlarına grevli, toplusözleşmeli sendika hakkı verilmelidir. Tüm çalışanlar istedikleri derneğe üye olmalıdır. Baskı ve zorbalık yapılmamalıdır.

TAMER KOSTİK

Birliğin, kardeşliğin güçlendiği folklor çalışmalarımızı engellediler

Okulumuzun öğrencilerinde milli halk kültürümüzün bir parçası olan folklora karşı ilgi son derece büyüktür. Bu nedenle Milliyet gazetesinin düzenlediği yarışmaya katılabilmek için çalışmalara başlamıştık. Ne var ki sahte solcular folklor ekibinde Devrimci Liseliler Birliği'nden öğrenciler var diye ekibin dağıtılmasını istediler. Biz bu konuda en doğru olan tutumu aldık. Folklor çalışmak isteyen kim varsa gelsin dedik. Çalışmaların kimsenin tekelinde olmadığını vurguladık. Amaçları öğrenciler arasında ayrılık yaratmak olan sahte solcular bu konuda öğrencilere zorbalık yapmaya başladılar. Çalışmalara katılanları tehdit ettiler. Ayrı bir şekilde çalışma yapmaya başladılar. Bu adamların yaratacakları kargaşalıktan çekinen okul idaresi okulun yarışmalara katılmaması kararını aldı.

İdarenin bu tutumu okul öğrencilerinin birliği yolunda değil, sahte solcuların bölücü çabalarına destek olarak ortaya çıktı. Sahte solcular açıkça öğrenci arkadaşlarımızın birliğinin, kardeşliğinin güçlendiği folklor çalışmalarını engellemişlerdir.

Bundan sonra bütün öğrenci arkadaşlar için birlik ve kardeşlik dönemi başlamıştır. Çünkü sahte solcuların yarattıkları kargaşalık artık sona ermiştir..

Capa Tıp Fakültesi
Sağlık Lisesi Öğrencileri

Olaylar bizleri kitaplardan kalemlerden uzaklaştırıyor

Okulumuzdaki son anarşik olaylar, bizleri kitaplardan kalemlerden uzaklaştırıyor.

Okulumuzda iki yıldır öğrenim huzur içinde devam ederken, hükümetinizin işbaşına geçmesiyle MHP'li öğretmen ve idareciler atandı. Böylece okuldaki bugüne kadar süren huzur son buldu. Sizin tutumunuzdan dolayı haksız yere görevden alınan Müdürümüz Turap Türkan'ın yerine atadığınız MHP yanlısı öğretmenle huzuru sağlayacağınıza daha da artırmış oldunuz. Sizler bu tür yöntemlerle mi anarşiyi önleyeceksiniz?

Okulumuzda iki yıldır polise ve askere gerek kalmadan öğrenim sürerken şimdi koridorlarda asker dolaşmadan ders yapamıyoruz.

Öğretmenlerimiz branş dışı derslere veriliyor. Bu durumda tabiki üniversiteye girmemiz mümkün olamayacak.

Yeni atanan müdür öğrenciler aleyhinde uygulamalarıyla okulumuzda huzursuzluğu daha çok artırmaktadır. En son iki öğretmenimizi, öğrencilere jandarmayı yuhalattığı iddiasıyla yüzbaşıya dövdürttü. Derslerde MHP yanlısı öğretmenler not tehdidi savurarak bize istediğiniz yere başvurun diyorlar. Bunlar bu cesareti nereden alıyorlar?

Biz okumak istiyoruz. Okumak isteyen tüm öğrencilerin okuluna gelmesini istiyoruz. Okulumuzdan haksız yere uzaklaştırılan öğrenci arkadaşlarımızın geri alınmasını istiyoruz. Huzurun sağlanması için MHP yanlısı müdür ve öğretmenlerin alınarak tekrar eski müdürümüzün gelmesini istiyoruz.

Divriği Lisesinden öğrenciler

BULMACA

SOLDAN SAĞA — 1) Son büyük Selçuklu Sultanı 2) Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı - Muş'un büyük deprem geçiren bir ilçesi 3) Uçakları barındırmaya yarar kapalı yer (çoğul) - Kırmızı 4) Bir yerden daha alçak bir yere doğru giden - Bir çizgi roman kahramanı 5) Tümör - Eğilim gösteren 6) TERSİ müzikte dur işareti - Mısra - TERSİ bir nota 7) TERSİ güç - Güncel 8) TERSİ başkan - Vahşi bir hayvan

YUKARIDAN AŞAĞIYA — 1) Kültür (eski dilde) 2) Küçük - Elektrik Kömür İşletmelerinin kısaltılmış ismi 3) TERSİ su yolu - Bir nota 4) TERSİ arkası yırtmaçlı, etekleri uzun, çift sıra düğmeli resmi ceket 5) TERSİ dumanın bıraktığı 6) TERSİ bir ulaşım aracı - TERSİ su kenarlarında yetişen bir bitki 7) TERSİ bir erkek ismi 8) Motorlarda boşa dönen kasnak - TERSİ bir binek hayvanı 9) Eski Yunan Mitolojisinde bir kahraman nergis çiçeğinin adı oradan gelir 10) Kromun simgesi - TERSİ bir nota - Bir uzvumuz 11) Bir şeyi fırlatan - Karışık renkli 12) Oyuncunun görevi - Vilayet.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	U	S	T	A	F	A	R	E	Ş	İ	T
2	E	N	■	İ	N	■	K	E	Ş	İ	D	E
3	M	O	R	F	O	L	O	J	İ	■	E	D
4	L	■	A	■	N	A	R	İ	■	A	K	A
5	E	N	F	E	S	■	■	M	E	S	■	R
6	K	E	■	L	■	N	■	■	T	A	N	İ
7	E	■	S	E	T	■	T	A	N	İ	A	K
8	T	R	A	B	L	U	S	G	A	R	P	■

Libya Devlet Başkanı M. Kaddafi.

Cezayir Devlet Başkanı Ş.Ben Cedid.

Suriye Devlet Başkanı H.Esat.

Güney Yemen Devlet Başkanı A.İsmail.

Trablusgarp Konferansı sona erdi

"Ret Cephesi" Suriye'de ortak askeri kumandanlık kuracak

- 4 Arap ülkesi ve FKÖ, Moskova ile ilişkileri geliştirme kararı aldı
- ABD' ye petrol ambargosu meselesi Amman toplantısına kaldı
- Konferans sonunda yayınlanan ortak bildiride "İran ve Afganistan' ın süper devletlerle askeri ittifak yapmaması" istendi

TRABLUSGARP (AJANSLAR)

Libya başkenti Trablusgarp'ta yapılan Arap "Ret Cephesi" konferansı sona erdi. Suriye, Güney Yemen, Cezayir ve Libya ile Filistin Kurtuluş Örgütü liderlerinin katıldığı toplantıda alınan bir kararla "Camp David Anlaşmalarına karşı başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesi" kararlaştırıldı. Bu arada, Libya Devlet Başkanı Kaddafi başkanlığında bir "Ret Cephesi" heyetinin yakında Moskova'ya giderek Kremlin yöneticileri ile bu konuda görüşmeler yapması karara bağlandı.

İki gün süren konferans sırasında özellikle Arap dünyası ile ABD arasındaki ilişkilerin değerlendirildiği bildirildi. Konferans sonunda yayınlanan ortak açıklamada, "Ret Cephesinin" ABD ile ilişkilerini yeniden gözden geçireceği belirtildi. Bu arada Batı Avrupa ülkelerinin Ortadoğu sorunu konusunda Washington ile aynı paralelde tutum alması durumunda, Arap dünyası-Avrupa ilişkilerinin de zedeleneceği kaydedildi.

Trablusgarp'ta yapılan "Ret Cephesi" Konferansında, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'ın denetiminde bir ortak askeri komite, Cezayir Devlet Başkanı Şadli Ben Cedid denetiminde de ortak bir siyasi komite kurulması kararlaştırıldı.

Batılı gözlemciler, Suriye'deki son karışıklıkları gözönüne alarak, önümüzdeki dönemde, "Ret Cephesi" üyesi ülkelerin askerlerini Suriye'ye gönderebileceklerini belirtiyorlar. Ortak askeri komitenin başına Hafız Esat'ın getirilmesi bu konuda çeşitli yorumlara yol açtı.

ÇAD, SAHRA MALTA

"Ret Cephesi", Trablusgarp'ta yaptığı toplantıda "Arap Demokratik Sahra Cumhuriyetinin" tanınmasına karar verirken Çad'da da Devlet Başkanı Gukuni Weddei'nin desteklenmesini istedi. Cephe'nin ortak bildirisinde, Malta hükümetinin ve Asya ve Afrika'daki bütün kurtuluş hareketlerinin destekleneceği açıklandı.

Öte yandan "Ret Cephesi", ABD ve müttefiklerine petrol ambargosu uygulanması önerisini, önümüzdeki ay Ürdün'ün başkenti Amman'da yapılacak olan Arap Maliye ve Ekonomi Bakanları toplantısında gündeme getirmeyi kararlaştırdı.

Gözlemciler, petrol ambargosu konusunda Suriye, Libya ve Güney Yemen'in katı ve aceleci bir tutum içinde olduğunu belirtirken, Cezayir ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün daha tedbirli bir siyaset izlediklerini söylüyorlar.

İRAN-AFGANİSTAN

"Ret Cephesinin" Konferans sonunda yayınlanan ortak açıklamasında İran ve Afganistan olaylarına da şu şekilde değinildi: "Cephe, İran ve Afganistan'ın süper devletlerle askeri ittifaklar yapmama ve topraklarını bizzat savunma iradesini desteklemektedir". Ortak bildiride, "İran halkının Amerikan emperyalizmine karşı mücadelesi" açık bir şekilde desteklenirken, Afganistan konusunda ayrıntılı bir açıklama yapılmadı.

YORUMLAR

"Ret Cephesinin" Trablusgarp'ta yapılan konferansının ardından Arap ve Batı basını ortak bildiriye büyük önem verdi. Batılı radyo ve gazeteler, "Ret Cephesinin" artık açıkça Sovyetler Birliği'ne yaklaştığını tespit ederken, Trablusgarp toplantısında Mısır ve İsrail'den çok ABD'nin kınandığını belirtiyor. Kudüs Radyosu da, "Ret Cephesini" oluşturan bütün üyelerin doğrudan doğruya Moskova'nın güdümünde olduğunu ileri sürdü. İsrail resmi makamlarının görüşünü yansıtan radyo, yorumunda esas olarak Suriye ve FKÖ'yü hedef aldı.

Şimdi de Irak-Suriye gerginliği gündemde

Hafız Esat, Irak yönetiminin Şam'da bir komplo hazırladığını ileri sürdü

- Lübnanlı Şiiler, Saddam Hüseyin aleyhinde gösteri yaptı

BEYRUT (AJANSLAR)

Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat Irak yönetiminin Suriye'deki rejimi devirmek amacıyla komplo kurduğunu ileri sürdü.

Beyrut'ta yayınlanan ve Libya yönetimine yakınlığı ile tanınan "Es Sefir" gazetesinin Trablusgarp mahreçli bir haberine göre, "Esat, Irak ajanlarının da karıştığı bir komployu ortaya çıkarttı." Sözkonusu açıklamanın Libya başkentinde yapılan "Ret Cephesi" konferansı sırasında yapıldığı belirtildi.

Bilindiği gibi, Suriye ve Irak'ta Baas Partisinin iki rakip kanadı iktidarda bulunuyor. 1978 ve 79 yıllarında, iki ülkenin bir tek devlet çatısı altında birleşmeleri için görüşmelerin sürdürüldüğü bir dönemde Irak'ta, Suriye yanlısı bazı yöneticilerin bir komplosu ortaya çıkarılmış ve 5 kişi kurşuna dizilmişti. O tarihten bu yana iki ülke arasındaki ilişkilerde bir soğukluk dönemi başlamıştı.

Gözlemciler, Esat'ın son açıklamasını değerlendirirken, Suriye rejiminin içine düştüğü güçlüklerin ve eski Irak-Suriye anlaşmazlığının yanı sıra, uluslararası alanda Bağdat ve Şam'ın değişik tutumlar aldıklarını hatırlatıyorlar. Suriye son zamanlarda, Sovyetler Birliği'ne yaklaşırken, Saddam Hüseyin'in önderliğindeki Irak hükümeti, Arap dünyası içinde birliği sağlamaya çalışırken, Batı Avrupa ile ilişkilerini de geliştirdi.

Bu arada Hafız Esat'ın Irak-İran gerginliğinden de yararlanmak istediği belirtiliyor. İran İslam Devrim Konseyi üyesi Ayetullah Halhali'den sonra İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin de Şam'da Suriye yetkilileri ile temaslar yapması, Irak'a karşı İran-Suriye birliğini sağlama amacına yönelik olduğu ileri sürüldü.

BEYRUT'TA GÖSTERİ

Öte yandan Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta bir gösteri yapan Şiiler, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'i kınadılar. Iraklı Şiilerin lideri İmam Muhammed Bağır El Sadr'ın Bağdat yönetimi tarafından öldürüldüğünü öne süren göstericiler Irak'ta koyu bir baskı rejimi olduğunu belirttiler.

Iran-Irak gerginliği sırasında, Tahran'da çıkarılan bir söylentide Iraklı Şii lider İmam Muhammed Bagır El Sadr'ın Saddam Hüseyin'in emri üzerine idam edildiği iddia edilmişti. Ancak Bağdat yönetimi yaptığı resmi bir açıklamada bu iddiayı yalanlayarak El Sadr'ın halen Bağdat'ta yaşamakta olduğunu bildirdi.

Begin Carter'la anlaşamıyor

WASHİNGTON

ABD Başkanı Jimmy Carter ile İsrail Başbakanı Menahem Begin arasındaki resmi görüşmeler Washington'da başladı. Görüşmelerde Filistinlilere tanınacak özerklik konusunda Mısır ve İsrail arasında ortaya çıkan sorunlar ele alınıyor.

Begin'in, Carter ile yaptığı ilk görüşmede Filistinlilere özerklik verilmesi görüşmelerine vakit geçirmeden devam edilmesini önerdiği kaydedildi.

Begin'in ayrıca Filistinlilere özerklik verilmesi görüşmelerine Washington yerine eskiden olduğu gibi Tel-Aviv ve İskenderiye'de devam edilmesini istediği de belirtildi.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve Başkan Carter, geçen hafta yaptıkları görüşmede, Filistin sorununun Washington'da görüşülmeye devam edilmesi konusunda anlaşmaya varmışlardı.

Zbignew Brzezinski bir açıklama yaptı

Rusya, İran sınırına askeri yığınak yapıyor

- Carter önlemlerin etkisini görmek için mayısa kadar bekleyecek
- Kutbzade Irak' ı BM' ye şikayet etti

WASHİNGTON TAHRAN (AA)

ABD Başkanı Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski Sovyetler Birliği'nin İran'ın kuzey bölgesine askeri kuvvet yığdığını bildirdi.

Kafkasya bölgesine çok sayıda Sovyet askerinin gönderildiği yolunda haberler alındığını söyleyen Brzezinski, bu güçlerin sayısına ilişkin bilgi vermedi. Brzezinski bu yığınağı, Sovyetler Birliği'nin geçen yıl sonlarında Afganistan sınırına kuvvetlerini yığmasına benzetti.

Bu arada ABD yetkilileri, Sovyetler Birliği'nin bölgedeki askeri güçlerini kullanarak petrol yataklarını kontrol etmek icin sınırlı bir kara

ABD Başkanı Carter'ın İran'a karşı alınan son saldırısında bulunabilecek askeri kapasiteye ulaştığını bildirdiler.

Öte yandan Sovyetler Birliği, İran sınır ve kıyılarına askeri yığınak yaptığı yolundaki haberleri yalanladı. Fransa Radyosu ise Kremlin'in roketatarlarla donanmış 12 birliğinin İran sınırına dayandığını bildirdi.

CARTER MAYIS AYI ORTALARINA KADAR BEKLEYECEK

önlemlerin İran politikasını değiştirip değiştirmeyeceğini görmek için mayıs ayı ortalarına kadar bekleyeceği, o zamana kadarki gelişmelerin ışığında askeri müdahale de dahil olmak üze yeni girişimlerde bulunacağı bildirildi.

Öte yandan Avrupa Parlamentosunda çoğunluğu oluşturan demokratik ve liberal gruplarla Avrupa Halk Partisi grubu üyeleri İran'la ilişkilerin kesilmesi için çağrıda bulundular.

Avrupa Parlamentosunun kararları üye ülkeler için bağlayıcı olmamaktadır.

SADDAM HÜSEYİN SAVAŞA HAZIR OLDUĞUNU TEKRARLADI

İran Devlet Başkan Saddam Hüseyin İranla anlaşmazlığı çözmek için gerekirse savaşa hazır olduğunu bir kez daha belirtti.

Ayetullah Homeyni'den "Sarıklı Şah" olarak söz eden Saddam Hüseyin İranlı liderlerin kendi halkları aleyhine çalıştıklarını iddia etti.

Saddam Hüseyin, İran'la ilişkilerin şu temel üzerinde anlaşıldığı takdirde çözümlenebileceğini ileri sürdü.

1971'de devrik Şah kuvvetlerince işgal edilmiş üç küçük adadaki İran birliklerinin çekilmesi,

—1975 anlaşmasıyla İran'a terkedilen Şattül-Arap delta kesiminin Irak'a iadesi,

—Kuzistan halkının Arap olduğunun kabulü

Öte yandan geçen hafta Bağdat'ta yayınlanan hükümet denetimindeki "Observer" gazetesinin ilk sayfasında Kuzistan'ı kurtarmaya yemin eden eylemcilerin Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e gönderdikleri iddia edilen bir telgraf iri puntolarla yayınlandı.

KUTBZADE BM'YE BAŞVURDU

İran Dışişleri Bakanı Kutbzade, BM Genel Sekreteri Waldheim'a bir mesaj göndererek Şii din adamı Bekir El-Sadr olayına el koymasını istedi.

Telgrafında Irak'taki Baas Partisi yönetiminin Ayetullah Bekir El-Sadr ile kızkardeşini öldürttüğünü iddia eden Kutbzade, BM'yi pek çok kez Irak'ın İran'a saldırılarını görmezlikten gelmekle suçladı.

Öte yandan İran'ın, ABD'nin uygulayacağı ekonomik yaptırımlara Libya, Cezayir, Hindistan ve Pakistan gibi dost ülkelerden alacağı yardımlarla karşı koyacağı bildirildi.

FKÖ Temsilcisi Ebu Firas:

«İran-Irak sürtüşmesi hepimizin kaybıdır»

ANKARA (AA)

Filistin Kurtuluş Örgütünün Ankara'daki Temsilcisi Ebu Firas, "Irak İran sürtüşmesinden, hem İslam dünyasının hem de bölgedeki ilerici hareketlerin kayba uğrayacağını" söyledi.

Ebu Firas sürtüşmenin birlik ve beraberliğin aleyhine olduğunu kaydederek "Biz Filistinliler, bu buhrandan bizlerin zararlı çıkacağına inanıyoruz. Bu nedenle arabuluculuk yapmak için her çareye başvuruyoruz" dedi.

Ebu Firas Bülent Ecevit'in FKÖ'nün arabuluculuk yapması önerisini Arafat'a ilettiklerini, Ecevit'in bu tutumunu da memnunlukla karşıladıklarını belirtti.

Ebu Firas özetle şunları söyledi:

"İran ve Irak gibi iki kardeş ülke arasında bir anlaşmazlığı görmek üzücüdür. Çünkü iki ülke de kardeşimizdir. Bu buhrandan her iki ülkenin uğrayacağı kayıp, bizim de kaybımızdır. İran ve Filistin devrimini bir bütün olarak kabul ediyoruz. Ayrıca Filistin Kurtuluş Örgütüyle Irak kardeştir."

İran Irak çatışmasına kısa sürede çözüm bulunmadığı takdirde bütün komşu ülkelerin bundan etkileneceğini ve böyle bir sonucun "Amerikan emperyalizminin ve siyonistlerin" arzusu olduğunu da bildiren Ebu Firas bunun belki de müdahale için fırsat kollayan emperyalistlere bu fırsatı vereceğini bildirdi.

Küba'dan neden kaçıyorlar?

- 1000 Küba vatandaşından biri Moskova için canını verdi
- Karayib' lerin ortasındaki ada zorluklar denizinde

Peru Büyükelçiliğindeki Kübalı göçmen adayları

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Küba'nın başkenti Havana'daki Peru Büyükelçiliğinin bahçesi. Her taraf insanla dolu. Çocuklar, gençler, orta yaşlılar, hamile kadınlar. Aralarında mühendisler, doktorlar, sanatçılar, işçiler, hatta parti üyesi bile bulunan 10 bin kişilik bir kalabalık Küba hükümetinin kendilerine vize vermesini ve kendilerini kabul edecek ülkelerin belirlenmesini bekliyorlar. Küba Devlet Başkanı Castro, 20 yıl önce iktidara geldiğinden bu yana ilk kez böyle bir durumla karşılaşıyor.

Castro yönetimine karşı çıkanlar ilk başlarda ancak gizlice, kayıklarla ülkeyi terkedebiliyorlardı. Küba sahil muhafızlarıyla, uçsuz bucaksız bir deniz arasında tehlikeli bir yolculuktu bu. 12 Mayıs 1979'da daha değişik bir kaçış yöntemi bulundu. 13 Kübalı otobüsle Venezuella Büyükelçiliğinin kapısını kırarak güvenlik kuvvetlerinden kaçtılar.

Geçtiğimiz ayın sonuna doğru ise göçmen adayları bu kez kurtuluş kapısı olarak Peru Büyükelçiliğini seçtiler. 28 Mart ile 1 Nisan arasında 9 Kübalı Peru Büyükelçiliğine sığındı. Fakat son kaçış sırasında bir polis memurunun öldürülmesi, Küba yöneticilerinin tutum değiştirmesine yol açtı. Küba hükümeti, Peru Elçiliğinin kapısındaki polisleri kaldırma kararı aldı. Bunun üzerine 4 Nisan gecesi iki yüz Kübalı elçiliğin bahçesini aşarak sığınma hakkı istedi. Olay bir anda kulaktan kulağa yayıldı. Her yerden Havana'ya insan yağıyordu. Böylece elçiliğin bahçesindeki insan sayısı 10 bine ulaştı.

Protestolar artıyor

Bu yılın başında Küba'dan ilk toplu protesto haberlerinin gelmesi kamuoyunu şaşırtmıştı. Bu ayın başında ise, gizli afişlerle "Fidel Castro diktatörlüğü" eleştirilmeye başlandı. Bu arada doğudaki dağlarda gizli bir radyonun yayın yaptığı öğrenildi. Başkentte Sovyet danışmanlarına ayrılmış olan bir mağaza bombalandı. Bütün bu eylemler muhalefetin ne kadar geniş boyutlara ulaştığını gösterdi.

Peki, birdenbire patlak veren bu muhalefet hareketinin nedeni nedir? Bunlardan ilki Moskova'ya bağlılığa duyulan tepki ise, ikincisi de yine bununla ilintili olan ekonomik buhrandır.

Zorluklar denizi

Castro 1979 Aralık ayında yaptığı konuşmada ülkesinin bir "zorluklar denizinde" bulunduğunu ve "Karanın hâlâ çok uzaklarda" olduğunu kabul etmişti.

Gerçekten de geçtiğimiz yıl Küba için çok güç bir yıl oldu. Tütün mahsulünün yüzde 90'ı mavi küf hastalığı yüzünden yok oldu. Başka bir hastalık şeker kamışı mahsulünün dörtte birini aldı götürdü. Afrika'dan gelen başka bir hastalık ise domuzları kırdı. Geçtiğimiz yıl ülke sanayisi hemen hemen hiç büyümedi.

Fakat Küba'nın dertlerinin esas nedeni Moskova'yla olan ilişkilerine bağlı. Birçok gözlemci, Küba'nın bugün Sovyetler Birliği'ne olan bağımlılığını, Castro'nun iktidara gelmeden önce ülkenin ABD'ye olan bağımlılığına benzetiyor. Castro'nun kendisi de Küba ekonomisinin ancak Sovyet desteğiyle ayakta durabildiğini kabul ediyor. Sovyet yardımları Küba'nın gayri safi milli hasılasının yarısı kadardır. Küba'nın Sovyetlere şu ana kadarki borcu ise 5 milyar doları aşmış durumda.

Afrika serüvenleri

Moskova'ya bu bağımlılık, karşılığında diyetini de getiriyor. Küba şu anda Latin Amerika'nın Brezilya'dan sonra en büyük ordusunu besliyor. Bu ordu 4 yıldır Moskova hesabına Afrikalarda çarpışıp duruyor. Castro'nun kendisi 36 bin Küba askerinin Angola'da, 12 bininin de Etyopya'da olduğunu kabul ediyor. Bazı tahminlere göre her bin Kübalıdan biri inanmadığı bir dava uğruna Moskova için canını vermiş durumda.

Bugün Küba öyle bir ülke haline gelmiştir ki, kendi yurttaşlarını doyuramazken, Afrikalı gençler için özel eğitim okulları açabilmekte, Latin Amerika'da istikrarsızlığı körüklemekte önemli bir rol oynamaya kalkışmaktadır.

Küba yönetimi, binlerce kişinin ülkeden kaçma isteği karşısında, bu insanların "lumpenler, asalaklar, serseriler, homoseksüeller" olduğunu ileri sürdü. Bu iddia üzerine Brezilya'da yayınlanan "Sao Paola Günlüğü" gazetesi şöyle diyor: "Kapitalist ülkelerde de siyasi muhalifler aynı suçlamalarla küçük düşürülmeye çalışılıyor. Arada hic bir fark yok.

Bir Sovyet çıkarma gemisi Hint Okyanusuna girdi

WASHİNGTON (AA-AP)

İçerisinde 400 piyadesi bulunan Sovyetler Birliği'ne ait bir savaş gemisinin Hint Okyanusuna girdiği bildirildi.

ABD Savunma Bakanlığından yapılan açıklamada, Sovyetler Birliği'nin en büyük amfibik saldırı gemilerinden "İvan Rogov"un Afganistan'ın işgalinden sonra Hint Okyanusuna giren ilk Sovyet savaş gemisi olduğu belirtildi.

Açıklamada, Sovyet savaş gemisinin Amerikan keşif uçakları tarafından sürekli olarak izlendiği de kaydedildi.

Haberi veren Associated Press Ajansı, "İvan Rogov" gemisinin yanı sıra, bir destroyer ile Sovyet deniz kuvvetlerine ait diğer bir geminin de Hint Okyanusuna girdiği ve böylece bölgedeki Sovyet deniz gücünün 28 gemiye yükseldiği bildirildi. ABD'nin ise, mart ayı ortalarında Hint Okyanusuna 1800 kişilik bir çıkarma birliği gönderdiği belirtilirken, Hint Okyanusu ve Umman Denizi bölgesinde 26 geminin bulunduğu açıklandı.

HASAN BOZBEY

"Tek kişi de kalsam görevimi sürdüreceğim" diyen Hasan Bozbey Federasyon Başkanlığından ayrılmamakta ısrar ediyor

Türk güreşi battıkça batıyor

HASAN Bozbey'in gülyağı satmak için Fransa ve Almanya'ya gitmesi üzerine başkansız kalan Güreş Federasyonu, Bozbey'in dönmesi ile başkanına kavuştu ama bu defa da üyesiz kalacak. Federasyonun yanlışlarına dayanamayıp Genel Sekreterlik görevini bırakan Ergun Yıldırım'ın ardından Asbaşkan Ahmet Ayık da istifa etti. Ayrıca Mahmut Atalay, Fethi Atan, Tevfik Kış, Ümit Demirağ ve Adnan Tok'un da Federasyondan istifa etmeleri bekleniyor.

"Federasyondan kim istifa ederse etsin. Tek kişi de kalsam görevimi sürdüreceğim" şeklinde konuşan gülyağı tüccarı Hasan Bozbey, Bakanın emri ile görevinden alınmak isteniyor ama Avrupa Şampiyonası öncesinde Federasyonun başkansız kalmaması için Bozbey'in görevden alınma kararı şampiyona sonrasında uygulanacak.

Federasyonun dağılmasına yol açan, Salih Bora'nın Milli Takımdan çıkarılması ve greko-romen takımının dağıtılması ile ilgili olarak, "Eğer Federasyon toplantısında olsaydım ne Salih Bora'nın ne de dört greko-romencinin harcanmasına izin vermezdim" şeklinde konuşan Federasyon Başkanı Hasan Bozbey'e güreş otoriteleri ve kulüp yöneticileri şöyle cevap veriyorlar:

"Madem toplantıya katılmış olsaydı bunlara izin vermezdi de, neden Federasyon toplantısında yoktu? Madem özel işleri çok yoğun neden Federasyon Başkanlığını kabul etti? Federasyon Başkanlığına geldiğinden beri faaliyetlere ne gibi katkıda bulundu? Batmakta olan Türk güreşini gülyağı tüccarları kurtaramaz İflasla karşı karşıya olan Türk güreşi, Hasan Bozbey'in Federasyon Başkanlığı koltuğuna oturmakta ısrar ettiği her gün daha çok batağa saplanıyor.

Öte yandan, lise mezunu olmayan ve faal hakemliği bırakmayan iki üyenin Merkez Hakem Komitesine alınması, Federasyon üyeleri Metin Hassoy ile Süreyya Akın'ın Eskişehir Halkevine usulsüz malzeme göndermeleri, bunun hesabını soran ambar memuru Cemil Kuran'ı dövmeleri, ve üyelerden Süreyya Akın'ın kendi kendini 9 ayda bölge hakemliğinden uluslararası hakemliğe terfi ettirmesi ile ilgili olarak Genel Müdürlük tarafından Merkez Hakem Komitesi üyeleri hakkında soruşturma açıldı.

Otlayanlar

Salih Bora'nın sigara içtiği gerekçesi ile Milli Takım kampından çıkarılmasına sinirlenen Demirspor Kulübü Başkanı Adnan Başaran, "Bu memleket Tevfik Kış'ın çiftliği değildir" demiş.

—Farketmez canım. Tevfik'in olmasa, Bozbey'in, Bozbey'in olmasa Refaiddin'in, Refaiddin'in olmasa Orhan'ın çiftliğidir ve o çiftlikte mutlaka otlayanlar vardır.

Kaymak ve kaymakçılık

OSMAN Kaymak'ı tanır mısınız? Yazık, demek tanımıyorsunuz. Eh, tanıtmaya çalışalım öyleyse.

Öncelikle Osman Kaymak'ın en önemli özelliği çok zengin olmasıdır. Bu nedenle parayla her şeyi satın alacağını sanır. Bundan nasıl mı emin olabilirim? Çok basit. Bir defasında yine o konuşuyor, karşısındaki de dinliyordu. Ve kendinden emin olarak şöyle diyordu:

—Canım orasını bana bırak. O işi yapacağına dair Belediye Başkanı Aytekin Kotil bana söz verdi. İsterse yapmasın. Bana 75 milyon borcu var.

. . . .

İşte böyle konuşuyordu Bay Kaymak. Sonra diğer bir özelliği de Atlıspor Kulübü Başkanı olmasıdır. Ata sporu biniciliğin ülkemizde "zengin sporu" haline gelmesinde Kaymak ve Kaymak gibileri çok rol oynamışlardır şüphesiz.

Ama bugüne kadar pek duyulmamıştır Osman Kaymak'ın adı. Neden mi? Çünkü bugüne kadar kendi düzeni işlemiştir Osman Kaymak'ın ve o düzenin dışına çıkmamıştır pek. Taa ki Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü, Binicilik Sitesinde devletin varlığını hissettirinceye kadar. Ne demiştir İstanbul Bölge Müdürü Yusuf Şehirli, Osman Kaymak'ı küplere binecek kadar sinirlendirmek için.

—Binicilik sporunu halka açacağız. Kulüplerin aldığından daha az bir para ile isteyen herkes tesislerden yararlanacaktır.

-İyi ama kulüplerin aldığı para nedir ki, halk daha azını ödeyerek yararlansın tesisten?

—Çok canım çok. Şöyle otuz bin lira, vs.

—Otuz bin lira mı? Olur şey değil. Peki vesairesi ne oluyor?

—Onlar da ahır kiraları, dokunulmazlık kiraları ve devletin tesislerinde özel zevkini, saltanatını sürdürme karşılığı.

. . . .

Devletin tesislerinde kendi düzenini işleten, yıllardır yararlandığı tesis karşılığında tek kuruş vermeyen ensesi kalın kocagöbekliler daha devletin sesini duyunca düzenlerinin bozulacağını anlayarak nasıl da feryad ediyorlar. Yok biniciliğe darbe vuruluyormuş, yok öyleymiş, yok böyleymiş, bilmem ne.

—Kaldır samanı da akan suyu görelim.

Çocuğunun zevki için yediyüzelli bin liraya at alıp, beş bin liraya antrenör tutan, ders vermeğe gelen antrenörün annesini Hilton'da ağırlayan cüzdanı kalın gerisi karanlık bir Atlıspor Kulübü Başkanı, Federasyon Başkanı İlyas Çokay'ı karalayıp hedef saptırarak kendi kaymakçılığını gizlemeğe çalışıyor. Bakalım bu kaymakçılığı nereye kadar sürdürecek. Devleti karşısına alarak kendi düzenini sürdürmeğe çalışıyor ama unutmasın ki yeni bir dünya kurulur, kaymakçılardan hesap sorulur.

İzmir'de başlayacak Hentbol Grup Birinciliklerine iddialı bir şekilde katılan Beşiktaşlı erkek ve Taçsporlu bayan hentbolcular İstanbul Liginde kazandıkları şampiyonluk kupaları ile beraber görülüyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

ÖNCE GRUP BİRİNCİLİKLERİNDE MÜCADELE EDECEKLER AMA

Beşiktaş ve Taçsporluların esas hedefi Türkiye Şampiyonası

İSTANBUL birincisi Beşiktaşlı erkek ve Taçsporlu bayan hentbolcuların hedefleri aynı: Türkiye şampiyonası...

Hazırlıklarını iddialı bir şekilde tamamlayan İstanbul'un şampiyonları yarın İzmir'de başlayacak Hentbol Grup Birinciliklerine de bu amaçla katılıyorlar. Şampiyon hentbolcular grup birinciliklerini bir baraj olarak kabul ettiklerini ifade ederek bu barajı kolaylıkla geçeceklerini söylüyorlar. Ancak Beşiktaşlılar grup birincilikleri nedeni ile Federasyondan oldukça şikayetçiler. Siyah-beyazlıların hentbol şubesi kaptanı Firuz Drahşan, "Federasyonun yanlış tutumu yüzünden İstanbul'da oynamamız gereken grup müsabakalarını İzmir'de oynamak zorunda kalıyoruz" şeklinde konuşuyor.

Genç Milli Basketbol Takımımız Avrupa Şampiyonası elemelerinde final yolu arıyor

Genç Milli Basketbol Takımımız Fransa'nın Montragis kentinde dün başlayan Avrupa Şampiyonası elemelerinde final yolu arıyor. Grubunda Fransa, İskoçya, Norveç ve Tunus ile mücadele edecek olan Genç Milli Takımımızın Fransa ile grup finali oynaması bekleniyor.

Antrenör Önder Seden, 1977 Avrupa Şampiyonu Genç Milli Takımımızın bu yıl da başarılı bir sonuç sağlamak amacında olduğunu söyledi

HAFTANIN KARİKATÜRÜ

NEYMİŞ!

Tuğla bitti harç bitti yapı paydos

GAZETECİ Mersinli Ahmet Tesislerinin kapısından içeri girerken judocuların, boksörlerin ve basketbolcuların kampta olduklarını sanıyordu. Aslında öyle olması gerekiyordu. Hele hele saat onikiyi gösteriyorsa sporcuların ya istirahatte ya da yemekte olmaları gerekiyordu ama boşuna aradı sporcuları.

—İyi ama nereye gider bunca sporcu canım. Hadi biri olmasa diğeri veya judocusu olmasa boksörü, o da olmasa basketçisi burada olmalı.

Ama kimseden ne bir ses ne bir nefes. Koskoca kamp tesisi sanki terkedilmiş gibi, bir tek canlı yok. O sırada salon bakıcılarından biri ortaya çıkmasaydı işin aslını bir türlü anlayamayacaktı.

Meğer nedeni gayet açıkmış. Salon potalarının yamuk olduğunu gören basketbolcular o sabah dağılmışlar. Altın Kemer Turnuvasına hazırlanan sekiz boksör ise, bizim gazetecinin aklına hiç getirmediği bir yere, cuma namazı kılmak için camiye gitmiş. Eee, onlar cuma namazına gider de judocular durur mu hiç, onlar da yüz sürüp dua etmek için Eyüp Sultan'ın yolunu tutmuşlar.

Ne yapsın, tuğla bitti harç bitti, inşaat paydos diyen muhabire de geri dönmek düşmüş.

* * *

ERKAN Yasa iyidir. Hatta Taçspor voleybol takımını birinci ligi çıkartarak büyük bir başarı da sağlamıştı ama... İşte her şey oraya kadar gelip dayanıyordu. Birşeyler yapması gerekiyordu ama neler olmalıydı acaba yapması gerekenler. Ah, bir bulabilse, elindeki bomba gibi kadro ile şampiyonluğa oynaması işten bile değildi ama...

Yazık oluyordu Taçspor'a ve oldu da. Voleybol liginde ilk üçe giren takımlardan eksiği yoktu ama olmadı işte. Giremedi onların arasına. Erkan Yasa neler yapması gerektiğini bulamayınca, Taçspor'a da neler yapması gerektiğini bilen birini bulmak düştü. Ve sezonla birlikte Yasa'nın görevi sona erince, sezon ortasında yapılan teklifi meslektaşına saygısızlık etmiş olmamak için reddeden Değer Eraybar, işte böyle geldi Taçspor voleybol takımının başına.

Yurtta ve dünyada — Geçen hafta

Türkiye Liginde

Trabzonspor liderliği Bursa'ya kaptırdı

1. TÜRKİYE Liginin 25. hafta maçları geride kalırken bir maç eksiği bulunan Trabzonspor haftalardır sürdürdüğü liderliği Bursaspor'a kaptırdı. Haftanın maçlarında alınan sonuçlar ve puan durumu şöyle:

Bursaspor - Rizespor: 1-0
Adanademirspor - Trabzonspor: 1-0
Galatasaray - Kayserispor: 2-0
Zonguldakspor - Fenerbahçe: 0-0
Göztepe - Diyarbakırspor: 2-0
Gaziantepspor - Adanaspor: 0-0
Orduspor - Altay: 1-0
Beşiktaş - Eskişehirspor: 1-0

Puan durumu

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Bursaspor	25	12	7	6	26	18	31
Trabzonspor	24	9	12	3	21	10	30
Fenerbahçe	25	10	8	7	24	23	28
Rizespor	25	12	3	10	32	27	27
Eskişehirspor	25	7	13	5	26	21	27
Zonguldakspor	25	7	13	5	23	18	27
Beşiktaş	25	7	11	7	24	25	25
Orduspor	25	8	9	8	22	28	25
Göztepe	25	7	10	8	25	27	24
Altay	25	7	9	9	21	24	23
Galatasaray	25	6	11	8	21	24	23
Kayserispor	25	6	11	8	17	21	23
A.Demirspor	24	8	6	10	22	21	22
Gaziantepspor	24	7	8	9	20	20	22
Adanaspor	24	6	8	10	17	20	20
Diyarbakırspor	25	7	5	13	20	34	19

YAŞ GRUPLARI YÜZME MÜSABAKALARINDA TOPLAM 15 MADALYA KAZANDIK

Lüksemburg'da yapılan Uluslararası Yaş Grupları Yüzme Yarışmalarında takımımız 3 altın, 3 gümüş ve 9 bronz almak üzere toplam 15 madalya kazandı.

MUHAMMED ALİ WEAVER İLE DÖVÜŞECEK

Yeniden ringlere dönen Muhammed Ali, bir kez daha Dünya Ağır Siklet Boks Şampiyonluğuna kazanmak i için hazırlıklarını sürdürüyor. Hedefinin dünya şampiyonluğunu dördüncü kez almak olduğunu söyleyen Muhammed Ali, Mike Weaver ile temmuz ayında Rio de Janeiro'da karşılaşacak.

AMERİKAN OLİMPİYAT KOMİTESİ CARTER'IN BOYKOT KARARINI ONAYLADI

Amerikan Milli Olimpiyat Komitesi,Devlet Başkanı Carter'ın boykot çağrısına uyarak Moskova Olimpiyatlarına katılmama kararı aldı. Üç gün süreyle boykot çağrısını tartışan Amerikan Milli Olimpiyat Komitesi bu kararı 797'ye karşı 1604 oyla aldı. Öte yandan İran Devrim Konseyi tarafından yapılan açıklamaya göre, İran da Moskova Olimpiyatlarına katılmayacak.

GALATASARAY VE ALTAY RÖVANŞI GARANTİYE ALDI

Türkiye Kupası yarı finalinde dış sahada galip gelen Galatasaray ile Altay rövanşı garantiye aldılar. Adana Demirspor'a 3-2 galip gelen Galatasaray ile, Beşiktaş ve Fenerbahçe gibi takımları eleyen Lüleburgazspor'u 4-1 mağlup eden Altay, bu karşılaşmaların rövanşını 23 Nisanda kendi sahalarında oynayacaklar.

YURT HABERLERİ □ YURT HABERLERİ

Pancar üreticileri geçen yılın paralarını da alamadılar. Polatlı'nın Yeniköseler, Sazılar ve Ömerler köylerinde bu yıl pancar ekimi yapılamıyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

Köylüler düşük taban fiyatı, pancar dikmemekle protesto ediyorlar

Polatlılı üreticiler geçen yılki pancar paralarının ödenmesini istiyor

POLATLI (ÖZEL)

GEÇEN yıl ekim ayında teslim edilen pancarların paraları hâlâ üreticiye ödenmedi. Üreticiler bu paraların derhal ödenmesini ve bu yılki pancar taban fiyatının 3 lira olarak ilan edilmesini istiyorlar.

TİKP Polatlı İlçe Başkanı Hüseyin Akar, köylülerin düşük pancar taban fiyatını pancar ekmemekle protesto ettiklerini, bunun da yurt ekonomisine zararının büyük olduğunu kaydederek şöyle dedi:

"Demirel hükümeti üretici köylüleri perişan eden ekonomi politikasında ısrar ediyor. Geçen ekim ayında pancar paralarını alamayan köylüler pancar ekimini Yeniköseler, Sazılar ve Ömerler köylerinde durdurdular. Taban fiyatlarının da açıklanmamış olması ekim konusunda köylüyü tereddütedüşürmüştür. Haklı olarak da taban fiyatları ilan edilip pancar paraları ödenene kadar pancar ekmemek şeklinde tepkisini dile getirmiştir.

"Şimdiye kadar dışardan şeker ithal etmeyen Türkiye, Demirel hükümetinin batakçı politikası sonucu bugün şeker satın almaktadır.

PANCAR TABAN FİYATI 3 LİRA OLMALIDIR

Tarım girdilerine yapılan zamlar sonucu bir dekarın maliyetinin 10 bin liraya ulaştığını kaydeden Akar, pancar üreticisine akaryakıt kredisi verilmesini talep etti. Akar açıklamasında, bu durumda pancar taban fiyatı 3 lira olmalıdır ki, üreticinin yüzü gülsün, pancar üretimi artsın ve Türkiye dışardan şeker ithal etmesin, hatta ihraç etsin."

Maçkalı mısır ve fındık üreticileri günlerce kuyrukta bekledikten sonra köylerine elleri boş döndüler.
(Fotoğraf: Sinan KOL)

Demirel, "Nerede ne eksikse göndereyim" diyor ama,

400 ton gübre ihtiyacı olan Maçka'ya 60 ton gübre geldi

AKIN ORTAÇ (TRABZON)

Maçka'da üreticiler gübre sıkıntısı çekiyor. Mısır ve fındık için gereken 400 ton "yüzde 26 Amonyum Nitratlı tarla gübresi" bekleyen Maçkalı üreticiler 60 ton gübre gelince, Türkiye Zirai Donatım Kurumu ve Ziraat Mühendisliği önünde uzun kuyruklar oluşturdular. Sabahın erken saatlerinden mesai bitimine kadar uzun kuyruklar oluşturan üretici köylü gübresini alamadan köyüne eli boş döndü.

Birçok köylü aylardır bekledikleri gübrenin gelmemesi üzerine mısıra ve fındık bahçelerine gübre atmaktan vazgeçti. Birçoğu da yararlı olmayacağını bile bile "yüzde 21 Amonyum Sülfat" gübresi kullandı.

Zirai Donatım Kurumu önünde gübre almak üzere bekleyen köylülerden Coşandere köylüsü 65 yaşındaki Gülbeden Sümer, Ortaköy Muhtarı Osman Keleş ve Yukarı köyden Recep Kadı gazetemize şu açıklamada bulundular: "İki gündür gübre almak için bekliyoruz. Alacağımız da yok bu gidişle. Zaten Ziraat Mühendisliği bize istediğimiz kadar belge vermedi.." Köylüler "Biz televizyonlardan beyanat değil gübre istiyoruz" diyerek Demirel'i kınadılar ve şöyle dediler:

"Nerede ne eksikse söyleyin göndereyim, diyen yetkilileri uyarıyoruz.400 ton gübreye ihtiyaç olan Maçka'ya 60 ton gübre gönderildi. Gönderilen gübre 120 köylü üreticiye bile yetmeyecek durumda. Maçka'nın 72 köyü gübresiz."

KARADENİZLİ TÜTÜN ÜRETİCİLERİ

«Başfiyat ancak maliyeti karşıladı, emeğimizin değerini alamadık"

TRABZON (ÖZEL)

Karadenizli tütün üreticileri "Bu yılki başfiyat ancak maliyetleri karşıladı. emeğimizin değerini alamadık" diyor. Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın, "Egede olduğu gibi Karadeniz'de de üreticinin hayır duasını alacağız" dediği 160 lira başfiyat, bölgedeki tütün rekoltesini önümüzdeki günlerde oldukça düşürecek.

Geçen yıla oranla 8 milyon kilo rekolte azlığını yetkililer hava muhalefetine bağlarken tütün üreticileri aynı görüşü paylaşmayıp şöyle dediler:

"Önümüzdeki yıl tütün rekoltesi 35 milyon kiloya kadar düşecek. Bunun sebebi de düşük tutulan başfiyattır. 14 ay emek verilerek ortaya çıkarılan tütün ürününe 200 lira başfiyat verilmesi gerekir."

Urla'da bir İyon kenti daha ortaya çıkarıldı

İZMİR (AA)

İzmir'e 35 kilometre uzaklıktaki Urla ilçesinde 12 büyük İyon kentinden biri olan "Klazomenai" ortaya çıkarıldı.

Ege Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Güven Bakır buluntularla ilgili olarak "Ege dünyasının ikinci bin yılı içinde diğer merkezlerle ilişkilerini belgeleyen buluntuları ele geçirdik dedi.

Onlarca trafik kazasının meydana geldiği Amasya-Tokat karayolundan çocuklar her zaman geçmek zorunda. Bir süre önce meydana gelen son kazada ise bir otomobil elektrik direğini kırmış, iki yurttaşın da komaya girmesine neden olmuştu.
(Fotoğraflar: Hamdullah Yanık)

Amasya-Tokat karayolunda önlem alınması isteniyor

Her yıl Ezinepazar'daki trafik kazalarında 4 kişi ölüyor, onlarca hayvan telef oluyor.

AMASYA (ÖZEL)

Amasya-Tokat karayolu üzerinde bulunan Ezinepazarlı köylüler trafik kazalarına karşı tedbir alınmasını istiyorlar.

Köylerinde her yıl 4 kişinin can verdiği trafik kazalarında onlarca hayvanın da telef olduğunu anlatan Ezinepazarlı köylüler bir çok insanın da sakatlandığını kaydederek yetkililerin bir an önce tedbir almasını istediler.

Maddi imkanlarının az olması yüzünden kazalara seyirci kaldıklarından yakınan köylüler, "Yetkililer gerekli araç ve gereci getirsinler, biz çalışmaya hazırız" dediler.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI:

«SANAYİMİZ GERİLEME DÖNEMİNE GİRDİ»

■ Yapılan değerlendirmede sanayi girdileri ithalatı düştükçe, sanayinin büyüme hızının da düştüğü ortaya konuyor

HABER MERKEZİ

TÜRKİYE'de sanayinin ciddi bir duraklama ve hatta gerileme dönemine girdiği bildirildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından yapılan değerlendirmede 1978 yılına kadar yüzde 8 ila 11 oranında büyüyen sanayinin 1978 yılında yüzde 4,8, 1979 yılında ise ancak yüzde 3 oranında büyüdüğü belirtildi. Sanayideki bu gerilemenin tehlikeli bir noktaya vardığı belirtilen değerlendirmede şöyle denildi: "Öncelikle, kapasite kullanımının giderek düşmesi ve onun yarattığı üretim azalmaları, büyüme hızının düşmesinde birinci etken olmuştur. İkincisi ise, gerçek yatırımların büyük ölçüde azalmış olmasıdır."

Sanayide kapasite kullanımının yüzde 50'nin altına düştüğü, yatırımların ise dört beş yıl önceki düzeyin bile altında kaldığı belirtilen değerlendirmede şöyle denildi: "Sanayi kesimi bu durumda olan bir ülkede sanayiye dayalı bir kalkınma modeli sadece bir hayalden ibaret kalmaya mahkumdur. Nitekim son iki yılda elde edilen sonuçlar bunu açık bir şekilde ve en acı örnekleriyle gözler önüne sermiştir."

DÜŞÜK KAPASİTE

Düşük kapasite kullanımının nedenlerini araştıran uzmanlar en önemli etkenin dış kaynaklı girdi yetersizliği olduğunu belirttiler. Sanayi kesimi girdileri için yapılan ithalatın 1974 yılında 2,9 milyar dolar, 1977 yılında ise 4,1 milyar dolar olduğunu belirten uzmanlar bu artışa paralel olarak sanayinin büyüme hızının da düzgün bir şekilde arttığını ve yüzde 11'e kadar vardığını bildirdiler.

Ege Sanayi Odası değerlendirmesinde bu konuda şöyle deniyor: "1979 yılında sanayi kesiminin 1977 düzeyinde kapasite kullanılabilmesi için en az 5,5 milyar dolarlık ithalat yapılması gerekirdi, halbuki 1979 yılı sanayi kesimi ithalatı 3,1 milyar dolar civarında kalmıştır. Bu durumda 1979 yılı sanayi kesimi büyüme hızının yüzde 3 oranında düşmesini önlemek elbette mümkün değildi."

İşverenlerin zararının sigorta şirketlerince karşılanmasının önlenmesi için kanun teklifi verildi

CHP Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu, "Grevlerden dolayı işverenin veya işverenlerin uğrayacağı zararların özel ve tüzel kişilerce tazmini için yapılan anlaşmaların geçersiz sayılmasını" öngören bir kanun teklifi verdi.

Köylüoğlu'nun dün Millet Meclisi Başkanlığına verdiği teklif 275 sayılı toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt kanununda değişiklik öngörüyor.

CHP Sivas Milletvekili Köylüoğlu, teklifinin gerekçesinde "Uygulamada işverenlerin işyerlerinde grev uygulaması sonucu doğan zararlarını sigorta şirketlerine tazmin ettirme yoluna başvurduklarını" belirterek, "bu eylemin yaygınlaştırılmasının sendikacılığı temelinden sarsacağını" savundu.

Kahramanmaraş katliamı sırasında TRT kameramanlarının çektiği filmler, mahkeme heyeti ve avukatlarca izlendi

ADANA (ÖZEL)

Kahramanmaraş katliamı olayları sırasında TRT kameramanlarınca çekilen 5 bobin film mahkeme heyeti, avukatlar ve basın tarafından izlendi. MHP'li sanık vekili avukatların filmleri sanıkların da izlemesi talebi mahkemece reddedildi.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinin daha önceki tarihte verdiği karar uyarınca, Kahramanmaraş olayları sırasında TRT kameramanlarınca çekilen 5 bobin filmi Milli Eğitim Müdürlüğü Ders Araçları Merkezinde izlendi.

MHP'li sanık vekilleri avukatların, filmleri sanıkların da izlemesi yolundaki dilekçeleri Mahkeme Heyetince kabul edilmedi.

FİLMİN TESPİT ETTİKLERİ

Yakılan yıkılan evler, saldırıdan sonra hükümet konağına sığınan, hastaneye kaldırılan insanlar, ağlayarak babasının anasının nasıl öldürüldüğünü anlatan genç kızlar, küçücük çocukları nasıl kurtardıklarını anlatan ana-babalar, kısaca Kahramanmaraş'da yaşanan katliamı tümüyle olmasa bile büyük ölçüde tespit ediyor. TRT muhabirlerinin uzattıkları mikrofonlarda olayların sorumlularının yakalanarak hesap sorulmasını isteyen Maraşlılar, zamanında tedbir alınmadığı için yetkilileri eleştiren yaşlılar...

Sanık vekili avukatların, daha önceki duruşmalarda olmadığını iddia ettikleri pencereler...

Filmin en çarpıcı kısmı ise bizlerin de bizzat yaşadığı hükümet konağına saldırı olayı. Sabah saat 10.00'da Kıbrıs meydanından gelerek hükümet konağını basmak isteyen saldırganların ellerindeki sopalar tek tek seçiliyor filmde. Saldırıdan birkaç saniye sonrasında saldırganlardan arta kalan kasket, ayakkabı ve sopalar da filmde tespit ediliyor.

Zonguldak DMMA olaylar yüzünden kapanmak üzere

Zonguldak'ta 5 yıldır öğrenimini aralıksız sürdüren Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinin son günlerde meydana gelen olaylar yüzünden kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu belirtildi.

Konuyla ilgili olarak Akademi Yönetim Kurulunca yapılan açıklamada öğrenimin sürekliliğinin sağlanması için öğrencilere ve velilere çağrıda bulunuldu. Yönetim Kurulunca yapılan çağrıda öğrencilerin yasalara ve birbirlerinin yasal haklarına saygılı olması istendi. Gergin ortamın sürmesinin kuruma zarar vereceğinin de yer aldığı açıklamada alınacak önlemlere yardımcı olunması istenirken ayrıca olayların Akademi ile Zonguldak halkının bütünleşmesini engellediği belirtildi.

İtalyan basını sanayicilerin elinde

KÖLN (ÖZEL)

İtalyan sanayicileri uzun bir süredir basını kontrol altında tutuyor. 1973 yılında başlayan bu gelişme Montecatini Edison Kimya Fabrikaları grubunun Roma'nın en büyük tirajlı gazetesi Il Messagero'yu eline geçirmesiyle yeni bir aşamaya ulaştı.

Montecatini Edison Grubu 1971 yılında da batmak üzere olan Corriera Della'yı desteklemiş ve iflası önleyerek kontrolu altına almıştı.

İtalya'nın büyük kuruluşlarından IRI ve ENI de basının ünlü gazeteleriyle maddi ilişkiler içinde. Böylelikle de hem kendi güçlerini dünyaya tanıtmış oluyorlar hem de basın yoluyla kendilerine gelebilecek bir takım suçlamaları bertaraf ediyorlar.

Örneğin şu günlerde Olivetti firmasının yeni girişimleri İtalyan basınının birçok büyük gazetesinin manşetlerine yerleşmiş durumda. Bunun nedeni ise bu gazetelerin Olivetti firmasından büyük ölçüde maddi yardım görmesi. İtalya'da yayımlanan Point, Corrieri Della, Il Messagero gazeteleri büyük sanayi kuruluşlarını reklam yoluyla değil, yayın yoluyla tanıtmakta yarışıyorlar.

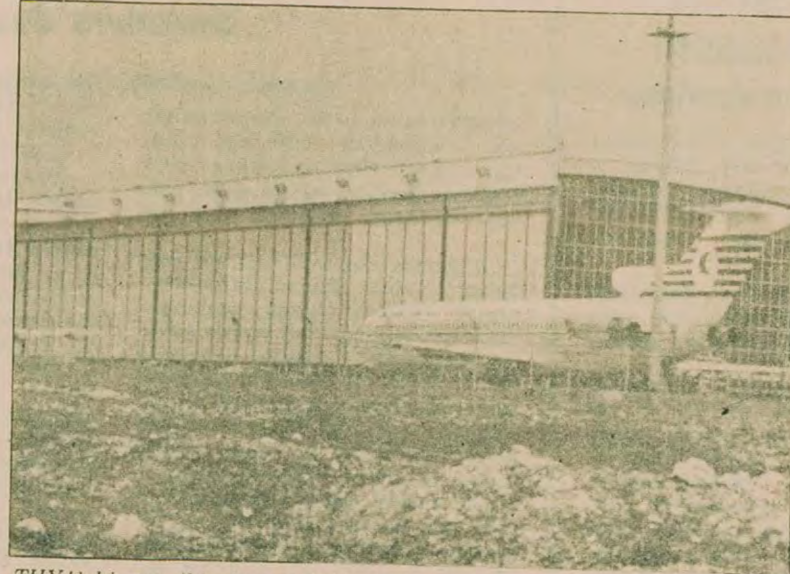
Bazı yabancı firmalar Türkiye'ye 25 milyar liralık otel yatırımı teklif etti

HABER MERKEZİ

Dünyaca ünlü otelcilik firmaları 25 milyar liralık yatırımla 11 otel inşa etmek için teklif yaptılar. Firmaların temsilcileri bir süre önce Turizm Bakanı Barlas Küntay'ı ziyaret ederek, Türkiye'de yapmayı tasarladıkları turistik otel yatırımlarıyla ilgili tekliflerini ilettiler. Bu teklifler prensip olarak benimsendi.

Turizm Bakanı Küntay'ın yaptığı açıklamaya göre, firma temsilcileri İstanbul'da 6, Güney'de 2 ve Ankara'da 3 otel yapımı için yaklaşık 25 milyar liralık yatırım teklifinde bulundular. İstanbul'da yapılacak otellerden her biri 500 odalı ve bin yataklı olacak. Ayrıca dünyaca ünlü Sheraton ile Vagon Lits firmaları da Ankara'da 500 odalı ve biner yataklı otel yapımı için teklif yaptı.

Güney'de yapılacak yatırım için de iki firma başvurdu. Bunlardan Alman Cosmos firması Bodrum-Güllük'te, Danimarka'nın "Boje Nielsan Koncermen" firması da Köyceğiz'de turistik otel yapacaklarını bildirdiler.

THY'deki grev ikinci ayını doldurmak üzere. İşçilerin istedikleri ücret artışı miktarı yaklaşık 4 milyar lirayı bulurken, THY çalışmalarının durması sonucu hükümet çevrelerince açıklanan bilgilere göre zarar 3 milyar lirayı, sendika çevrelerince verilen bilgilere göre ise 9 milyar lirayı geçti. Yukarıdaki fotoğrafta sadece yer bakımları yapılan uçaklar bakım hangarının önünde görülüyor.

CHP İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÇAĞLAYAN EGE:

"Hükümet THY'yi ortadan kaldırmayı amaçlıyorsa bunu açıkça ortaya koymalıdır"

ANKARA (ÖZEL)

CHP İstanbul Milletvekili Çağlayan Ege, Türk Hava Yollarındaki lokavt hakkında yaptığı açıklamada, hükümetin THY'yi ortadan kaldırmayı amaçladığı takdirde, bu amacını açıkça ortaya koyması gerektiğini söyledi. Ege, "Özel kesime devretmeyi amaçlıyorsa bunu da açıkça ortaya koymalıdır" dedi.

THY'deki durumu etraflıca anlatan Çağlayan Ege, uygulanan lokavtla büyük zararlara yol açıldığını belirterek, CHP grubundan da denetim görevini etkin bir şekilde yerine getirmesini istedi.

GELİŞMİŞ BATI ÜLKELERİNDE 1980 TAHMİNLERİ

	GSMH % Değişme	Enflasyon %	Ödemeler Dengesi (Milyar Dolar)
Danimarka	– 0.3	12.5	– 3.2
Almanya	2.1	5.0	– 9.5
Fransa	2.1	12.1	– 0.1
İrlanda	1.4	15.5	– 1,8
İtalya	- 2.0	17.1	1.7
Hollanda	1.0	6.8	– 1.2
Belçika	1.9	6.9	– 3.0
Lüksemburg	1.8	6.5	0.6
İngiltere	–2.5	18.9	– 3.2
ABD	1.2	18.0	3.6
Japonya	4.7	7.2	8.7

HÜKÜMET BÜTÜN UMUDUNU BATIDAN GELECEK KREDİLERE BAĞLADI AMA...

Batılıların durumu da parlak değil

■ En büyük kalkınma hızına sahip olarak Japonya bile 1979 yılına göre bir gerileme içine girerken, İngiltere ve Danimarka'nın büyüme oranları -eksi- olacak

HABER MERKEZİ

İKTİSADİ Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ile Avrupa Ortak Pazarı (AET) uzmanlarının gelişmiş Batı ülkeleri ekonomilerinin 1980 yılında nasıl bir seyir izleyeceğine ilişkin ilk tahminleri belli oldu. Buna göre bu ülkeler 1980 yılında çok büyük iktisadi güçlüklerle karşı karşıya kalacaklar. Yapılan araştırmalar, gelişmiş Batı ülkelerinden hiçbirinin geçmiş yıllardaki büyüme oranlarına ulaşamayacağını, bazı ülkelerin ise büyümek bir yana, küçüleceğini ortaya koyuyor. Batı ülkelerinin içinde en büyük kalkınma hızına sahip olacak Japonya bile 1979 yılına göre bir gerileme içine girerken İngiltere ve Danimarka'nın büyüme oranları negatif olacak.

Batılı uzmanların yaptıkları araştırmalara göre, bu gelişmede en büyük rolü petrol fiyatları oynuyor. Uzmanların yaptıkları tespitlere göre, petrol fiyatlarına yapılan yüzde 10'luk bir zam, gelişmiş ülkelerin kalkınma hızlarında yüzde 0.5'lik bir gerilemeye yol açıyor.

Batılı ülkelerin 1980 yılında yaşayacakları büyük güçlükler Türkiye'yi de doğrudan ilgilendiriyor ve özellikle hükümet çevreleri bu konudaki gelişmeleri dikkatle izliyor. Çünkü Demirel hükümetinin en yetkili ağızları, alınan ekonomik önlemlerin ancak dış kredi desteğiyle başarıya ulaşabileceğini söylüyorlar ve görülebileceği gibi 1980 yılı içinde Batı'nın "Su gibi para akıtması" sözkonusu değil. Hatta taahhüt edilen paranın bile tamamının bu yıl içinde Türkiye'ye akması yalnızca bu ülkelerin içinde bulunduğu durum nedeniyle bile mümkün görülmüyor.

Bağ-Kur Prim borçlarını ödemeyenler, tüm haklarını kaybedecek

■ 5 Mayısta borç ödeme süresi sona eriyor

ANKARA (AA)

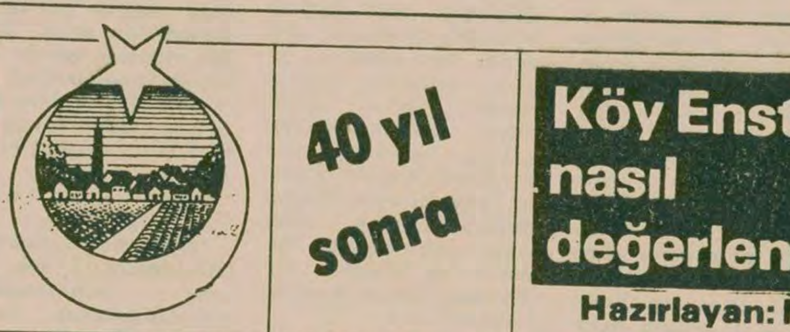
Bağ-Kur Genel Müdürlüğünce tanınan haktan yararlanarak basamak yükseltmek için başvuruda bulunan sigortalıların, basamak yükseltmeden doğan borçlarını ödeme süreleri 5 Mayıs Pazartesi akşamı sona eriyor.

Bağ-Kur Genel Müdürü Altan Tufan 5 Mayıs Pazartesi günü çalışma saati bitimine kadar prim borçlarını ödemeyen sigortalıların tüm haklarını kaybetmiş sayılacaklarını bildirdi.

5 Mayıs - 5 Kasım 1979 tarihleri arasında basamak yükseltmek için tanınan haktan yararlanarak 140 bin Bağ-Kur üyesinin basamak yükseltmek için başvuruda bulunduğunu bildiren Altan Tufan, prim borçlarını ödemeleri için 5 Mayıs akşamına kadar tanınan sürenin uzatılmasının veya borçların takside bağlanmasının kesinlikle sözkonusu olmadığını söyledi. Tufan, borçlarını tanınan süre içinde ödemeyenlerin, ya da bir lira dahi olsa eksik ödeyenlerin tüm haklarını kaybedeceklerini bildirdi.

BAĞ-KUR'A ÜYE OLMAYANLAR HAKKINDA DAVA AÇILACAK

Bağ-Kur Genel Müdürü Altan Tufan şu anda kurum üyelerinin sayısının 1 milyon 100 bine ulaştığını bildirdi ve daha Bağ-Kur'a üye olması gereken 600 bin kişinin bulunduğunu söyledi. Kuruma üye olmayan 600 bin kişinin Bağ-Kur'a girmesinin yasa uyarınca zorunlu olduğunu belirten Tufan, bunların kendiliklerinden başvurmamaları durumunda, yasal yollardan işleme geçerek zorunlu olarak üye yapacaklarını, hem geçmiş yılların primlerini cezalı olarak ödeyeceklerini, hem de kendilerinden dava ve icra masraflarının alınacağını belirtti.

Köy Enstitülerini nasıl değerlendiriyorlar?

Hazırlayan: Mehmet Yeşil

TALİP APAYDIN:

«Köy Enstitüleri uygulamasından alınacak çok ders vardır»

TALİP APAYDIN

— Köy Enstitülerinin eksikleri ve hataları olmuş mudur, sizce nelerdir?

— Köy Enstitüleri uzun bir deneme ve düşünme devresinden sonra ancak 1940 Nisanında kurulabildi. Daha önce aynı amaçla eğitmen kursları ve Köy Öğretmen Okulları açılmıştı. Köylüyü okutacak eğitecek kişiler yetiştirilmek isteniyordu. Çünkü klasik okullardan yetişenler köylerde gereği gibi yararlı olamıyorlardı. Ülkemizin köy gerçeği gözönünde tutulursa bugün bile önemini yitirmemiştir bu düşünce. Köyde çalışacak öğretmenlerin, görevlilerin daha dayanıklı, özverili bir kişilikte olmaları gereklidir. Bu amaçla köy çocukları köylünün eğitilmesine, uyandırılmasına çevrik bir eğitimden geçirilip köylere öğretmen olarak gönderiliyordu. Köy Enstitüleri bunu yapmaya çalıştı. 2. Dünya Savaşının ekonomik sıkıntıları içinde, çok az paralarla, daha çok öğrencilerin kolgücü ve yaratıcılığı ile kuruldular. Devlete en az yük olacak yöntemlerle çalıştırıldılar. Aksaklıklar, hatalar elbette oldu. Bunlar çok eleştirildi. Ama Köy Enstitüleri o günkü koşullar içinde kendi gücümüze dayalı, kendi buluşumuz olarak özgün eğitim kurumları idi. Halka sanıldığından büyük hizmet götürdü.

— Köy Enstitüleri kurulduğu yerlerde nasıl karşılandı, etkileri ne oldu?

— Bilindiği gibi devlet bizim halkımıza hiç vermemiştir, hep almıştır. İlk olarak Köy Enstitüleri ile devlet, köylüye bir hizmet sunmuştur. Buradan yetişecek öğretmenler sizin çocuklarınızı okutacak, size yararlı işler yapacak denmiştir. Çevreleri ile iyi ilişkiler kurulmuştur. Yakın köylerin okulları yapılmış, suları getirilmiş, enstitüden elektrik verilmiş, tarım çalışmalarına katkılarda bulunulmuştur. Çok örnekleri vardır bunun. Halk, Köy Enstitülerini çok iyi karşılamıştır. Önceleri öğrenci bulunamazken sonradan kız-erkek yığınla öğrenci gönderilmeye başlanmıştır. Köy Enstitülerinden tedirgin olan köylü değil, çıkarı bozulacak olan köy ağaları, halk sömürgenleri olmuştur. Köylünün bilgisizliğinden yararlanan politikacılar bunlara katılmıştır. Bir kısım bürokratlar desteklemiştir. 1945'lerden sonra Köy Enstitülerine karşı olanlar ağırlık kazanmışlar ve özlerini, işlevlerini değiştirmeye zorlamışlardır.

— Köy Enstitülerinin eğitim biçimi ne idi? Bugün yeni bir girişim olsa nasıl ele alınmalıdır?

— Kısaca, üretici eğitim. Yani iş içinde, çalışarak, yaparak öğrenmek. En büyük eğitimci iştir, emektir. Ama emeğin bilincine vardırarak, emeğin hakkını düşündürerek kişinin yeteneklerini geliştiren bir eğitim. İnsanımızı ve toprağımızı işlemeye yönelik bir eğitim. İnsanı sömürüye karşı bilinçlendiren bir eğitim. Öğrenciyi yönetime katan demokratik bir eğitim. Buydu Köy Enstitülerinde uygulanan eğitim biçimi. Çok sözü edilen, ama bizde hâlâ uygulanamayan, çok ilerde bir eğitim. Bir kere tüketici insan yetiştiren, emeğe ve emekçiye ilgisiz bugünkü eğitim biçimi, bu eğitimden geçen aydınların ve yöneticilerin tutumu ortada. Ülkemizi iç ve dış sömürüye terkeden aydınlar bu çağdışı eğitimden geçtiler. Çıkarcılık, bencillik bu yanlış eğitimin ürünü. Onun için ben derim ki, Köy Enstitüleri uygulamasından alınacak çok dersler var. Gerçi Türkiye değişmiştir, 1940'ların Türkiye'si gerilerde kalmıştır. Köylü nüfus yüzde seksenlerden yüzde ellilere düşmüştür. Ama genel yapı değişmemiştir. Büyük çoğunluk kentte-köyde gene emekçidir. Ve yoksul bir halktır Türkiye halkı. Üretici ve bilinçlendirici bir eğitim hâlâ geçerlidir.

— Kuruluşunda çeşitli tepkiler olmuştu, o zamanlar karşı çıkanlar ve destekleyenler kimlerdi? CHP'nin, özellikle İnönü'nün tutumu ne idi?

— Tek parti devrinde CHP'nin içinde tıpkı bugünkü durum vardı, halktan yana olanlar, halkı sömürenler. Köy Enstitülerini halktan yana olanlar kurdular ve desteklediler. Sonradan enstitü mezunları köylerde çalışmaya başlayıp da gerçek kimliklerini ortaya koyunca, çıkarları bozulacağını anlayan halk sömürgenleri, Köy Enstitülerine karşı tavır aldılar. Toprak ağaları, faşist eğilimli bürokratlar başı çekti. İnönü, Köy Enstitülerinin kuruluşunda baş rolü oynadı ama bozulmasına da göz yumdu. Kişiliği gereği, parti içinde hangi eğilim güçlü ise ondan yana oldu. 1945'lerden sonra uzun süre Köy Enstitülerini savunmadı. Ancak 1960'lara doğru bu kurumların yararlı olduğunu söylemeye başladı, ama iş işten geçmişti.

— Köy Enstitülerinin ülkemizde önemi ne idi?

— Köy Enstitüleri Cumhuriyet eğitim tarihinin hiç kuşkusuz halka yönelik en etkin kurumlarıydı. Aleyhte lehte haklarında çok şeyler yazıldı, söylendi. Fakat unutturulamadı. Güncellikleri ve önemleri sürüyor. Bunun nedeni var elbet.

55 yıla varan Cumhuriyet Türkiyesi halkın eğitimini, hatta okur-yazarlık sorununu çözememiştir. Bunun kabul edilebilir hiç bir mazereti yoktur. Halk eğitimine gerekli önem verilmemiştir. Halkın karanlıkta kalması egemen sınıfın işine gelmektedir. Köy Enstitüleri bu karanlığı yırtmak için etkin bir girişimdi ama sonuç alınamadan yozlaştırılıp kapatıldı.

— Niçin kapatıldı?

— Açık. Halk kendi çıkarlarına karşı güdülebilsin, kolay aldatılabilsin. Yalan dolanla oyalansın ve işini bilir takım, ülkenin kaymağını yemeye devam etsin. Demokrasi adı altında sömürü düzeni sürüp gitsin...

— Bugün böyle bir eğitime gene gereksinme var mıdır?

— Aynen olamaz belki. Çünkü yasa sorunudur, Meclisten böyle bir yasa çıkmaz. Üstelik toplumun koşulları ve istekleri değişmiştir. Ama bugün artık iflas etmiş, çökmüş eğitim düzenimize yeni bir biçim verilecekse Köy Enstitüleri uygulamasından alınacak çok dersler vardır. Bir kere üretime dayalı, uygulamalı eğitim bir zorunluluktur. Öğretim, dört duvar arasından tarlaya, işliğe, fabrikaya taşmalıdır. Öğrenci, yaparak öğrenmelidir. Bir hüner sahibi olmalıdır, işi sevmelidir. Çalışmanın, terlemenin erdemini tatmalıdır. Her okuyan halkın sırtına bir yük olarak yetişmemelidir. Bu artık görmeyen gözlere bile batacak kadar açık bir zorunluluktur.

Öğrenci koşullandırılmamalıdır. Demokratik bir ortam içinde kendi düşünme, anlama, çözümleme yetisini kullanarak yetişmelidir. Ona bu özgürlük tanınmalıdır.

Kitap düşmanlığından vazgeçilmelidir. Dünyada gelmiş geçmiş tüm düşüncelere saygılı, hepsinden haberli, özgür bir eğitim ortamı yaratılmalıdır.

İçinde bulunduğumuz bağnaz ortamdan bakınca bunları gerçekleştirmek kolay değil elbet. Ama değişmeyen tek şey değişimdir.

Köy Enstitüleri nerelerde kurulmuştu?

17 Nisan 1940 tarihinde 3803 sayılı yasa ile kurulan Köy Enstitüleri İkinci Dünya Savaşının yokluk ve kıtlık şartları içinde devlet bütçesine yük olmadan çalıştılar. Bunlar Anadolu'nun köylük bölgelerinde, köyler arasında kuruldu. Adları ve kuruldukları yerler şöyleydi:

1. Kepirtepe (Lüleburgaz)
2. Ortaklar (Aydın)
3. Gönen (Isparta)
4. Aksu (Antalya)
5. İvriz (Konya)
6. Çifteler (Eskişehir)
7. Kızılçullu (İzmir)
8. Hasanoğlan (Ankara)
9. Gölköy (Kastamonu)
10. Akpınar (Ladik-Samsun)
11. Pazarören (Kayseri)
12. Pamukpınar (Sivas)
13. Düziçi (Haruniye-Adana)
14. Akçadağ (Malatya)
15. Dicle (Diyarbakır)
16. Beşikdüzü (Trabzon)
17. Pulur (Erzurum)
18. Cılavuz (Kars)
19. Ernis (Van)
20. Arifiye (Sakarya)
21. Savaştepe (Balıkesir)

Köy Enstitülerini anıyoruz

BU yıl Köy Enstitülerinin kuruluşunun kırkıncı yılı anılıyor. Ankara ve İstanbul'da anma toplantıları yapılıyor. Eğitim dergileri özel sayı çıkarıyor. Öğretmenler ve ülkemizin yurtsever kamuoyu, bu anıyı yaşatmaya çalışıyor.

Bugün ülkemizde Köy Enstitülerini anmaya her yılkinden daha fazla ihtiyaç vardır. Eğitim kurumlarımızın durumuna baktığımızda bu gerçeği anlamak kolaydır. Okullarımızda eğitim düzeyi git gide düşmektedir. Öğrenciler birbirlerini boğazlamaya teşvik edilmektedir. Fikirler değil, silah ve sopalar konuşturulmaktadır. Türkiye tarihinde olumlu ne varsa inkar edilmekte ayaklar altına alınmaktadır.

Eğitimimizin ve eğitim kurumlarımızın bugünkü manzarasına bakınca Köy Enstitülerinin Türkiye toplumu için önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu kurumlarda öğrenciler halka hizmet ruhuyla eğitilirdi. Herkes iş yapar ve yaratmanın zevkini tadardı. Araştırıcılık vardı. Öğretmenleri ve öğrencileri Türkiye'nin yoksul köylerinin canlanması, halkın sömürü ve zulümden kurtulması için öğretirler, öğrenirlerdi. Hem öğrencilerin kendi aralarında hem de öğrencilerle öğretmenler arasında karşılıklı saygı, bağlılık, demokrasi ve birlik vardı.

Köy Enstitüleri, öğrencileri halktan koparmaz, aksine onları yetiştikleri çevrenin içine gönderir ve bu çevrenin şartlarını ileri yönde değiştirmekle görevlendirirdi. Öğrenciler bu görevi severek yaparlardı.

Bugünkü eğitimimize baktığımızda ne kadar kısır bir döngü içinde olduğumuzu görüyoruz. Bu anlamda 40 yıl önce başlatılan bu eğitimin bugün önemini bir kere daha kavrıyoruz.

Köy Enstitülerinin kuruluş ve işleyişinde emeği geçen bütün eğitimcileri saygıyla anıyoruz. Başta Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç olmak üzere bu değerli eğitimcilerimiz Türkiye öğretmenlerinin kalbinde ölümsüz bir simge olarak yaşayacaktır.

Köy Enstitülerinin kuruluş ve gelişme yıllarında buralarda görev alan müdür, eğitimbaşı, müdür yardımcısı, öğretmen, Köy Enstitüsünden yetişmiş öğretmen, yazar, sanatçılar arasında bir anket hazırladık. Bize bu çalışmamızda yardım eden emekli öğretmen Sayın Seyfi Koryürek'e teşekkür ederiz.

Jandarma...

(Baştarafı 1. sayfada)

jandarmalar, inşaatta yatmakta olan işçileri "arama var" diye yataklarından kaldırdılar. Daha sonra semtteki duvarlara Halkın Yolu grubunun yazdığı yazıları 'siz mi yazdınız' diyerek işçileri sıra dayağına çektiler.

Jandarmalar, işçilerin kaldığı odada buldukları Türkiye Gerçeği dergilerini ve TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek'in resimlerini yırttıktan sonra, işçilerin isimlerini de alarak gittiler.

Köylüler...

(Baştarafı 1. sayfada)

kendisine duyurması üzerine, Assubay Mehmet Göçmen ile Uzman Çavuş Fevzi Akdeniz hakkında, telgrafta belirtilen hususlar hakkında gerekenin yapılacağını söyledi.

Türkiye İşçi Köylü Partisi İlçe Örgütü, İçişleri Bakanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve İl Jandarma Alay Komutanlığına birer telgraf göndererek olayı duyurmuş ve sorumlular hakkında gereken işlemin yapılmasını istemişti.

Çekilen telgrafta özetle şöyle deniyor:

"2 Nisan 1980 gecesi Beşik köyüne kaçak arama bahanesiyle gelen Bayramiç Merkez Komutanı Assubay Mehmet Göçmen ile Evciler Karakol Komutanı Fevzi Akdeniz birçok köylüyü 23.00-03.00 arasında kahvehanede kilitli tutmuşlar, başta köy muhtarı olmak üzere 4 köylüyü dövmüşler ve yanlarında muhtar olmadığı halde gece yarısı evleri basarak erkekleri kahvehanede toplamışlardır. Gereken soruşturmanın yapılacağı umuduyla olayı bilgilerinize sunarız."

İL JANDARMA ALAY KOMUTANI "OLAYDAN HABERDAR DEĞİLİM" DEDİ

Bu arada telefonla görüşüne başvurduğumuz Çanakkale İl Jandarma Alay Komutanı olayın kendilerine intikal etmediğini, Bayramiç Kaymakamlığı ile Savcılığın bu konuyla ilgilenmiş olabileceğini söyledi. Ancak Valiliğin idari soruşturma açabileceğini açıkladı.

Rezalet ve kepazelik

(Baştarafı 8. Sayfada)

Sahte sol buralarda dağılmış durumda. Ama onların giderayak yaptıkları işler, önce devlet terörünü, sonra da MHP'yi mahalleye davet etmiş. Devlet terörünün açtığı gediklerden ise MHP sızıyor, saldırganlığı artırıyor.

Seyranbağları'nda Döndü kadını öldüren polis, Kavaklıdere'de Sinan Sümer'i öldüren Cengiz Gökçek'in koruma polisi hakkında daha hâlâ dava açılmış değil. Devlet güçlerinin işlediği bu cinayetlerin hesabının sorulmaması, MHP'lilerin cesaretini daha da artırıyor.

Demirel'in "rezalet" diye nitelediği kurtarılmış bölge olayı, onun hükümetinin desteğiyle, "kepazelik" olma yolunda.

Jean Paul...

(Baştarafı 1. sayfada)

niş hareketine katılarak Nazi işgalcilerine karşı mücadele eden Sartre 1968 yılında Çekoslovakya'nın işgalinden sonra Sovyetler Birliği'ne karşı çıkmıştı. İkinci Dünya Savaşından sonra Avrupa'da hızla yayılan Varoluşçuluk felsefesinin kurucularından olan Sartre 74 yaşındaydı.

Ünlü yazar akciğerlerindeki rahatsızlık nedeniyle yaklaşık bir aydır Paris'te hastanede tedavi görüyordu. Hayatının son yıllarında görme duyusunu aşağı yukarı tamamen kaybeden yazar eser veremiyordu.

1905 yılında Paris'te doğan Jean Paul Sartre, felsefe öğrenimi gördükten sonra bir süre öğretmenlik yaptı. İlk romanını 1938 yılında yayınladı.

Çeşitli roman ve oyunları ile felsefi konularda sayısız deneme yazıları olan Sartre, 1964 yılında Nobel Edebiyat ödülüne layık görüldü. Ancak kendisi yazarlığına gölge düşüreceği gerekçesiyle bu ödülü almayacağını bildirdi.

Solcu bir yazar olarak tanınan Jean Paul Sartre 1968 yılında Çekoslovakya'nın işgalinden sonra Sovyetler Birliği'ne karşı çıktı. Ünlü yazar Afganistan'ın işgalinden sonra da Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesini istedi.

Vietnam'ın ABD'ye karşı yürüttüğü mücadeleyi uzun yıllar destekleyen Sartre, Vietnam'ın Moskova'nın uydusuna girmesinden sonra Vietnam yönetimine karşı mücadele etti. Vietnam'dan kaçan mültecilere yardım edilmesi için Batılı ülkelere çağrı yaptı.

Sartre'ın felsefe denemelerinin yanısıra Bulantı, Özgürlük Yolları, Sinekler, Kirli Eller, Gizli Oturum, Saygılı Yosma gibi eserleri dilimize çevrilerek yayınlanmıştır.

KAYIP — İETT kartımı ve pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.
Osman TÜMERDEM

Sıra...

(Baştarafı 1. sayfada)

güç kazandı.

Bu durumda iki büyük parti arasında üst düzeyde önümüzdeki günlerde bir temas yapılması bekleniyor. Bununla birlikte iki büyük parti liderinin bir bağımsız aday üzerinde anlaşmaları halinde, bu adayın da çok şanslı olmadığı ifade ediliyor.

Görüştüğümüz AP ve CHP'li parlamenterler, 1973'te Gürler olayının etkisine ve o günün şartlarına rağmen, Fahri Korutürk gibi bir adayın bile ancak 385 oy sağlayabildiğine dikkat çekerek, bu defa parlamentonun bağımsız bir aday kabul etmeyeceğini savundular. İki partiden de parlamenterler "seçilmiş ve partili" bir aday üzerinde anlaşma sağlanamadığı takdirde seçimlerden gene de sonuç alınamayacağını iddia ettiler.

Binlerce öğretmenin işgüçlüğü ve ek ders ücretleri ödenmiyor

İSTANBUL (ÖZEL) ÖĞRETMENLERİN işgüçlüğü ücretlerini ve ek ders ücretlerini alamadıkları öğrenildi.

İstanbul'da öğretmenlerin çoğunluğunun 1-2 aydır içgüçlüğü ücretlerini ve ek ders ücretlerini alamadıkları, ücretlerini almak için ilçelerde Mal Müdürlüklerine başvuran öğretmenlerin "Maliye Bakanlığı ödeme emri göndermedi" cevabını aldıkları öğrenildi.

Öğretmenlerin iş güçlüğü ücretlerinin brüt 1500 lira, ek ders ücretlerinin ise ortalama olarak 1600-1700 lira tuttuğunu belirten öğretmenler bu hayat pahalılığında bunun önemli bir para olduğunu söylüyorlar. Zaten aldıkları ücretle ay başını zor getirdiklerini söyleyen öğretmenler ek ders ücretleri ve işgüçlüğü ücretlerinin en kısa zamanda ödenmesini istiyorlar.

SBF-Der seçimleri yarın yapılıyor

ANKARA (ÖZEL) SİYASAL Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği SBF-Der'in seçimleri yarın yapılıyor.

DGB üyesi Bekir Bora, seçimlerle ilgili yaptığı açıklamada, şunları söyledi:

"Seçimlere katılacağız. Demokrasiyi ve öğrencilerin gerçek karar sahibi olmasını savunacağız. Düşüncelerimizi bütün arkadaşların tartışmasına açacağız. Üyeleri mücadeleye ve gençliğe zarar veren maceracılığa karşı çıkarak DGB'nin listesine oy vermeye çağırıyoruz."

Zimbabve'de...

(Baştarafı 1. sayfada)

lelerden sonra beyaz azınlık rejiminin yerini siyah çoğunluğa bıraktığı Zimbabve'de bir yandan büyük sokak gösterileri yapılırken, bir yandan da resmi törenler yapılıyor.

Bağımsız Zimbabve'nin ilk Başbakanı Robert Mugabe'nin çağrılısı çeşitli Üçüncü Dünya ülkelerinin heyetleri başkent Salisbury'e geldiler. Bu arada ilk kez bir Sovyetler Birliği heyeti de törenlere katılmak üzere Zimbabve başkentine geldi. 100'den fazla hükümet heyetinin geldiği öğrenildi. Bu arada Sovyet heyetinin çağrılı olmasına rağmen, Doğu Avrupa ülkelerinin Salisbury'deki bağımsızlık törenlerine çağrılmadığı dikkat çekti. Çin Halk Cumhuriyeti heyetine ise Dışişleri Bakanı Huang Hua başkanlık ediyor. Amerika Birleşik Devletlerinin ise üst seviyeli bir Dışişleri Bakanlığı heyeti tarafından temsil edildiği öğrenildi.

LORD SOAMES AYRILIYOR

Zimbabve'nin bağımsızlığını kazanma süreci içinde ülkeye geçici vali olarak atanan İngiliz Lord Soames'in de bağımsızlık törenlerinden sonra ülkeden ayrılacağı öğrenildi. Önceki gün televizyonda bir konuşma yapan Lord Soames, Zimbabve Başbakanı Robert Mugabe'nin "Akıllı, cesur ve birleştirici tutumunu" öven bir konuşma yaptı. İngiltere'nin bundan böyle de Zimbabve ile ilişkilerini sürdüreceğini açıklayan Lord Soames Zimbabve halkına başarılar diledi.

Öte yandan Başbakan Robert Mugabe'nin, "Rodezya Silahlı Kuvvetleri Komutanı" Peter Wall'ı yeni kurulan Zimbabve ordusunun yönetimine getirdiği açıklandı.

Amerikalı bir assubay...

(Baştarafı 1. sayfada)

bindiği sırada assubayın önünü keserek yaylım ateşi açtılar. Ateş sırasında assubay Novello ve Türk şoförü Ali Sabri Bayraktar olay yerinde öldüler.

Saldırıdan hemen sonra olay yerine gelen bir polis ekibiyle teröristler arasında çıkan çatışmada ise bir polis çenesinden hafif yaralandı. Polis otusunun lastiğinin de isabet alarak patlaması sonucunda, polisler teröristleri izleyemediler.

İSTİNYE'DE KANLI ÇATIŞMA

Levent'teki polis ekibinden kurtulduktan sonra motorsikletle Emirgan yönüne doğru kaçan teröristler, İstinye'de Toprak Burnunda tekrar kıstırıldılar. Bu sırada çıkan çatışmada teröristlerden birisi ağır, ikisi hafif olarak yaralandılar. Yaralı teröristlerin isimlerinin Hakkı Tolgun, Ahmet Soner ve Kadir Tandoğan olduğu belirlendi. Üzerlerinde üç Smith Wesson ve bir ondörtlü Bronwning tabanca ele geçirildi.

Çatışma sırasında Menderes Avagez adlı bir jandarma eri, Rıza Kayabal adlı bir bekçi ve yoldan geçmekte olan Andrei Mostorizi adında bir balıkçı da yaralandı.

Yaralılar İstinye Devlet Hastanesinde ve Baltalimanı Kemik Hastanesinde tedavi altına alındı.

BİLARDO SALONUNA BOMBA KOYMAK İSTEDİLER

İstanbul Gedikpaşa'da bir bilardo salonuna bomba koymak isteyen üç teröristten biri, görevli jandarma eriyle giriştiği çatışma sonucu yaralandı.

Gedikpaşa, Mithat Paşa Caddesindeki bir bilardo salonuna sabaha karşı 05.30 sularında silahlı üç kişi tarafından bomba konmak istendi. Teröristler kendilerinden kuşkulanarak "dur" ihtarında bulunan görevli jandarma erine de ateş açtılar. Jandarmaların da bu ateşe cevap vermesi üzerine Adil Can adlı bir saldırgan yaralı olarak yakalandı. Yaralıların üzerinde bir tabanca ve iki şarjör bulundu. Salona konan bomba ise etkisiz hale getirildi.

MERZİFON'DA BİR LİSE ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Merzifon'da önceki gece saat 22.00 sıralarında Cumhuriyet Caddesinde meydana gelen olayda Merzifon Lisesi öğrencisi sol görüşlü Yaşar Kaygısız, tabancayla vurularak öldürüldü.

Olaydan sonra, Naççar Mahallesinde bir polis memurunun, Eskicami Mahallesinde de iki öğrencinin kalmakta olduğu evler kurşunlandı, olaylarda evlerin camları kırıldı.

Olaylarla ilgili olarak bir açıklama yapan Amasya Vali Vekili Ömer Bıçkıcıoğlu Merzifon'da havanın gergin olduğunu, olaylara adları karıştığı belirlenen dokuz kişinin yakalanarak gözaltına alındığını bildirdi, Merzifon'da akşam saat 19.00'dan sabah saat 06.00 arasında sokağa çıkma yasağı konulduğunu söyledi. Vali Vekili Bıçkıcıoğlu aramalar sırasında olaylarda kullanıldığı tespit edilen bir de tabanca ele geçirildiğini belirtti.

BATMAN'DA

Çeşitli suçlardan aranan Burhan Ahdağ, Yaşar Güleç ve Alaattin Özel adlı kişiler, dün gece devriye görevi yapan güvenlik kuvvetleri tarafından 'tanınarak "dur" ihtarına ateş açarak cevap verdiler.

15 dakika kadar süren silahlı çatışma sonunda sanıklar tabancaları ile birlikte yakalanarak gözaltına alındılar.

MURGUL'DA BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Artvin'in Murgul bucağında Bakır İşletmelerinde çalışan iki işçiye açılan ateş sonucu, işçilerden biri öldü, diğeri ağır yaralandı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, çalıştıkları Karadeniz Murgul Bakır İşletmelerinden evlerine dönmekte olan işçilere otomatik silahlarla ateş açıldı. Ağır yaralanan işçiler hastaneye kaldırıldılar. Tedavi altına alınan işçilerden DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Yılmaz kurtarılamayarak öldü. Ağır yaralı olan Nuri Duran'ın ise Murgul CHP Yönetim Kurulu üyesi olduğu bildirildi.

Olayla ilgili olarak, Şenol Altay, Mustafa Odun ve Aziz Tamer adlı komandolar yakalanarak gözaltına alındılar. Olayla ilgisi görülen iki kişinin aranmasına devam ediliyor.

YAVUZLAR MAHALLESİNDE TARANAN EVDE YARALANAN KADIN ÖLDÜ

Yavuzlar Mahallesinde salı günü gece saat 22.30 sularında, silahla taranan evde yaralanan 65 yaşındaki kadın tedavi edildiği hastanede öldü. Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesinde çalışan Tahir Öztürk'ün evi salı günü saat 22.30 sularında kimliği belirlenemeyen kişilerce taranmış, açılan ateş sonucu Tahir Öztürk'ün kayınvalidesi Nazlı Taştan ile oğlu Yılmaz Öztürk yaralanmıştı.

HİSARCIK KASABASI YAKINLARINDA BİR CESET BULUNDU

Hisarcık kasabasında salı günü saat 16 sularında bir gencin cesedi bulundu. Yapılan soruşturmada, cesedin 24 yaşlarında İsrafil Akdağ adlı genç olduğu anlaşıldı. İlgililer cesedin Gemerek ilçesi, Sızır kasabası nüfusuna kayıtlı olduğunu saptadıktan sonra, yapılan otopside gencin kalbinden kurşunlanarak öldürüldüğünü ve daha sonra getirilerek Hisarcık yakınlarına bırakıldığını belirttiler.

9 KİŞİ İÇİN İDAM İSTENDİ

Öte yandan, İstanbul Sıkıyönetim 1 nolu Askeri Mahkemesinde yargılanmalarına başlanan THKP-C Savaşçıları adlı örgüte mensup oldukları öne sürülen 10 kişinin duruşmaları başladı. Askeri Savcı, 10 sanıktan dokuzu için idam cezası istedi.

DEV-SOLCULAR AYDINLIK OKUYANLARA SALDIRDI

Dev-Solcu zorbalar Vefa Akşam Ticaret Lisesinde önceki gün saat 20.30'da Aydınlık okuyan öğrencilere saldırdılar.

Vefa Akşam Ticaret Lisesinde Aydınlık gazetesini okumakta olan öğrencilerin elindeki gazeteyi yırtmak isteyen Dev-Solcular öğrencilerin tepkisi üzerine geri çekilmek zorunda kaldılar. Daha sonra Halkın Kurtuluşçuları ile de anlaşan Dev-Solcular birlikte öğrenciler üzerine saldırıya geçtiler. Olayda Yusuf Yıldırım adlı bir öğrenci yüzünden yaralandı. Öğrencilerin direnmesi üzerine saldırganlar kaçmak zorunda kaldılar.

Beden Terbiyesi Genel Müdürü Şahin görevinden istifa etti

ANKARA (ÖZEL) BEDEN Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin görevinden istifa etti. Başbakan Süleyman Demirel ile bir süre görüşen Şahin istifasına gerekçe olarak sıhhi nedenleri öne sürdü.

Refaiddin Şahin'in Kanada'ya yerleşeceği öğrenildi.

Kaşıkçı...

(Baştarafı 1. sayfada)

Loockheed uçak şirketlerinin Ortadoğu'da yaptığı satışlar sırasında aracılık yapmış ve bu şirketlerin Ortadoğu'da iş yapabilmek için rüşvet verdiği ortaya çıkmıştı. Bu şirketlerin yetkilileri de soruşturma sırasında rüşvet ve komisyon verdiklerini kabul etmişlerdi. Suudi Arabistan'a L-1011 tipi yolcu uçaklarının satışı sırasında Kaşıkçı'ya 106 milyon dolar komisyon verdikleri de ortaya çıkmıştı. Kaşıkçı'nın boşanmak üzere bulunduğu eski karısı Süreyya Kaşıkçı ise son olarak Amerika'da kocasının bu alışverişler sırasında Amerikalı yetkililere rüşvet verdiğini, hatta bazılarına "kadın temin" ettiğini açıkladı. Süreyya, kocasının adamlarının Amerikalı işadamlarının sekreterleri ve metresleriyle çeşitli ilişkiler kurduklarını ve bu ilişkiler sırasında en gizli belgeleri elde ederek bir çeşit casusluk yaptıklarını da söyledi.

Rüşvet olaylarından sonra, Kaşıkçı'nın adı son olarak karısı Süreyya ile boşanma olayı nedeniyle dünyada tekrar duyuldu. Dünya iş piyasasında "Kaşıkçı'nın danışmanı" ve "dünya çapındaki temsilcisi" diye tanınan Süreyya'nın adı çeşitli skandallara karıştı. 5 yıl önce Kaşıkçı'dan ayrılan Süreyya, Kaşıkçı ile evli olduğu yıllarda önemli siyasi şahsiyetlerle yasak ilişkiler kurduğu ve bu yolla kocasının işlerine yardımcı olduğu söyleniyordu. Aslen İngiliz olan ve Kaşıkçı ile evlendikten sonra Sandra Jarvis Daly olan adını Süreyya olarak değiştiren Kaşıkçı'nın eşi boşanmak için 2 milyar 540 milyon lira nafaka istiyor.

Demirel tarafından bizzat davet edildiği ortaya çıkan Kaşıkçı'nın Türkiye'ye ne amaçla geldiği ve Başbakanla neler görüştüğü henüz aydınlanmadı. Başbakan da bu konuda bir açıklama yapmıyor. Ancak sızan haberlere göre Kaşıkçı'nın davetinin ardında yatan sebebin kredi bulma konusu olduğu söyleniyor. Buna göre Kaşıkçı, bir proje çerçevesinde Türkiye'ye kredi sağlayacak. Ancak bu "Projenin ne olduğu ve bu iş karşılığı Kaşıkçı'nın ne alacağı" konusunda yetkililer susuyor. Uluslararası ticaret piyasasının en karanlık isimlerinden birisi ile ilk kez bir Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ilişki kuruyor. Adı çeşitli rüşvet skandallarına ve silah kaçakçılığı olaylarına karışan Kaşıkçı ile kurulan ilişki Türkiye'nin zaten sarsılan dış itibarını daha da zedeleyecek nitelikte. Hükümetin dış kredi bulmak konusunda yaptığı bu son girişim aynı zamanda milli onurumuzu da zedeliyor.

Mem-Der, 270 PTT memuresinin sürgün edilmek istenmesini kınadı

İSTANBUL (ÖZEL) TAHTAKELE PTT Santralından 50 memurun sürülmesi ve 220 kişinin daha sürülmek istenmesi ile ilgili olarak bir açıklama yapan Mem-Der, "Ulaştırma Bakanı ve PTT Genel Müdürünün bu haksız uygulamalarını, lanetliyoruz. Memurların her iktidarın keyfince sürülüp kıyılmasına son verilmelidir" dedi.

Mem-Der İstanbul Şube Başkanı Feyzullah Öztürk tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp İstanbul gezisi sırasında PTT memurlarının telefonları dinleyip, mektupları açtığı yolundaki iddiasını kamuoyuna açıklamıştı. Bu açıklamanın hemen ardından bazı köşe yazarları PTT memurlarını hedef alan yazılar yazarak, PTT başlatılacak kıyım ve sürgünlere kamuoyu oluşturma uğraşısı içine girdiler. PTT şehirler ve milletlerarası servislerinde çalışan memurların büyük çoğunluğu aynı zamanda öğrencidirler. Çalışma koşullarının son derece bozuk, keyfi baskının yoğun olduğu bu kesim çalışanları başından beri haksızlıklara ve baskılara karşı kararlılıkla tavır almış, yasal haklarını savunmuşlardır. Ulaştırma Bakanının iddiası son derece tutarsız ve asılsızdır. Amaç PTT'de kıyım ve sürgünlere zemin hazırlamaktır.

"Ülkemizde mektup açanlar, telefon dinleyenler memurlar değil başka çevrelerdir ve bunların yaptıkları yıllarca basın organlarında yer almıştır. Bülent Ecevitin Başbakanken bile telefonunun dinlenmesi bunun en açık kanıtıdır."

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu yemek ödeneğinin artırılması istendi

İSTANBUL (ÖZEL) YEMEKLERİN iyi çıkmamasını ve pahalı olmasını protesto eden Kadıköy Yüksek Teknik Öğretmen Okulundan 500 kadar öğrenci önceki gün TBMM Başkanına telgraf çekerek, "Yemek ödeneklerinin hayat şartlarına uygun bir biçimde ayarlanmasını" istediler.

Telgraf çekmek için Kadıköy Postanesi önünde uzun bir kuyruk oluşturan öğrenciler, TBMM Başkanına çektikleri telgrafta şöyle dediler:

"Artan hayat pahalılığı şartlarında halen aylık bin lira ile geçinmek zorunda bırakılıyoruz. Bunun üstüne yemek fiyatları 10 liradan 25 liraya çıkarılmıştır. Devletçe ayrılan yemek ödeneği ise ancak yarım simit alabilecek 4 lira gibi komik bir rakamdır. Aldığımız kredi ile yaşamak değil, aylık yemek ihtiyacamız bile karşılanamaz. Bu durum karşısında yemek ödeneklerinin hayat şartlarına uygun bir biçimde ayarlanmasını istiyoruz."

Bakırköy 1.ci İcra Memurluğundan
Gayrimenkul Açık Artırma İlanı

979/3290 Ta.

Bir borçtan dolayı hacizli olup satılmasına karar verilen Bakırköy, Kocasinan Köyü, Bahçelievler mevkinde kain 10patta, 6222 parsel sayılı, 399 M2 miktarlı tarlanın 30/400 hissesine tekabül eden (13) nolu meskenin tamamı Bakırköy 1.ci İcra Dairesinde açık artırma suretiyle satılarak paraya çevrilecektir.

İmar Durumu: Kocasinan Belediye Başkanlığı Fen Şefliğinin 26.11.1979 tarih ve bila sayılı imar durumu belgesinde: Bina yüksekliği 12.50 1 kat, bina derinliği krokide olduğu gibi, önbahçe mesafesi, 1.50 m, komşu mesafesi 5.00m, arkabahçe mesafesi 3.00m, ve ayrık nizam şeklinde inşaata müsaade edildiği bildirilmiştir.

Gayrimenkulün Evsaf ve Kıymeti: Bahse konu satılacak taşınmaz: Bakırköy, Kocasinan Köyü, Bahçelievler mevkiinde, Akıncılar Sokağının diğer ismi meçhul sokakla birleştiği sokakta sağdan ikinci parsel olan 10 pafta, 6222 parsel sayılı arsa dahilinde (7) kapı nolu ve Birlik isimli 5 kat, 10 daireli apartmanda tapunun yazısında 13, yerinde 9 sayılı dairesidir. Dairede: Girişte bir antre, bir tuvalet, arası bölümlü bir salon, bir oda diğer küçük bir ahası 60 M2 civarında bulunan dairenin salon ve oda zeminleri Marley, diğer bilumum zeminler karomozayik döşelidir. Mutfakta: sabit beton tezgah, üzeri ve cephesi 4 sıra fayans kaplı, altında adi dolapları mevcuttur. Banyoda yalnızca kullanılan malzeme ve işçilik 2. sınıftır. Apartmanda elektrik ve su mevcuttur. Apartmanın mevkii, imar durumu, tarzı inşası, kullanılan malzeme ve işçiliğin cinsi kıymete müessir bütün hususlar gözönünde tutularak kat irtifakına ayrılan 30/400 arsa paylı 13 sayılı dairenin tamamına bilirkişi tarafında (722.000.00) lira kıymet taktir edilmiştir.

Satış Şartları: 1- Birinci satış 23.5.1980 Cuma günü saat 16.00-16.30 arasında Bakırköy 1.ci İcra Dairesi salonunda açık artırma suretiyle satılacaktır. Bu arttırmada tahmin edilen kıymetin %75'ini ve rüçhanlı alacaklılar varsa mecmuunu ve satış masraflarını da geçmek kaydıyla ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartıyla aynı yerde 2.6.1980 Pazartesi günü saat 16.00-16.30 arasında ikinci arttırmaya çıkarılacaktır. Bu arttırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartı ile en çok artırana ihale olunur.

2- Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin %10'u nispetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir. Alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale damga pulu tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3- İpotek sahibi alacaklılar ile diğer ilgililerin (İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.) bu gayrımenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair iddialarını dayanağı bulunan belgelerle 15 gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi taktirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4. Satış bedeli hemen veya verilen müddet içinde ödenmezse İİK'nun 133.cı maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki tarktan ve %10 faizden alıcı ve kefillerin mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5- Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup 10 TL. posta pulu gönderildiğinde, isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilinir.

6- Satışa iştirak edeceklerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başka bilgi almak isteyenlerin memurluğumuzun 979/3290 T. sayılı dosya numarası ile başvurması ilan olunur. 14.1.1980

(Basın: 2797-403)

İLAN
KADIKÖY 1. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

1978/854

Fatma Makbule Artsın tarafından Sait Ali Haydaroğlu aleyhine açılan ipoteğin fekki davasında:

Turşucu Deresi Sokak, Huzur Sitesi, No.2/1 Daire 1 Suadiye-Kadıköy adresinde ikamet eden davalı Sait Ali Haydaroğlu'nun adresinin tespit edilememesi nedeniyle, duruşma gününün ilanen tebliğine karar verilmiş olup, 7.3.1980 günü saat 11.55'de duruşmaya gelmediğinden, hakkında gıyap kararı çıkartılmasına karar verilmiştir.

Davalı Sait Ali Haydaroğlu'nun duruşmanın bırakıldığı 21.4.1980 günü saat 10.00'da mahkemeye gelmediği takdirde, gıyabında karar verileceğinden, gıyap tebliği yerine kaim olmak üzere ilan olunur. 7.3.1980

(Basın: 2772-398)

KONGRE İLANI

S.S. Köyder Gaziosmanpaşa Yıldıztabya Köylü Dernekleri Mensupları Tüketim Kooperatifimizin Yıllık Genel Kurul toplantısı 3 Mayıs 1980 Cumartesi günü saat 10.00'da Beyoğlu Ömer Hayyam caddesi No: 116 İstanbul adresinde aşağıdaki gündem dahilinde yapılacaktır.

GÜNDEM

1— Açılış
2— Divan Heyetinin seçimi
3— Yönetim ve denetim kurullarının raporlarının okunması
4— Masrafların görüşülmesi
5— Yönetim ve denetim kurullarının ibrası
6— Yönetim ve denetim kurullarının seçimi
7— Dilekler
8— Kapanış.

Kurucu Heyet adına Muhasip
İbrahim ÖZTÜRK

BAŞAK SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Şirketimizin halen meşgul olduğu sigorta muamelelerinin tedvirinde Beyoğlu Onyedinci Noterliğince tasdikli 2.4.1980 tarih, 8703 sayılı Umumi Vekaletnamedeki yetkileri haiz olmak üzere YANGIN, NAKLİYAT, KAZA, MAKİNE MONTAJ, HAYAT, DOLU ve HAYVAN sigortaları branşlarında alacağı teklifleri şirkete intikale, Şirketçe tanzim edilecek poliçeleri sigorta ettirenlere vermeğe, prim bedellerini tahsile, vukua gelecek bilcümle hasarları Şirkete duyurmağa ve Şirket talimatı dahilinde hak sahiplerine hasar tazminatı ödemeğe mezun olmak suretiyle İlker Birkal

2.4.1980 tarihinden itibaren şirketimizin Bakırköy-KARTALTEPE acenteliğine tayin olunduğu 7397 sayılı Sigorta Şirketlerinin Murakabesi Hakkındaki kanun hükümleri gereğince ilan olunur.

---

25 ADET SORTİR ELEĞİ SATIN ALINACAKTIR
SEKA İZMİT MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ
İZMİT

Müessesemizin ihtiyacı olarak idari alım şartnamesi ve teknik resim esaslarında 2 kalemde 25 adet Sortir Eleği yaptırılacaktır.

Teklifler %7,5 geçici teminatla birlikte 6.5.1980 günü saat 17.00'ye kadar Müessesemizde bulundurulacaktır. Verilen teklifler 39 gün opsiyonlu olacaktır. Postada meydana gelen gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

Konu ile ilgili şartname ve teknik resim İstanbul, Ankara ve İzmir Alım Satım Müdürlüklerimizden ve İzmit'te Müessesemizden temin edilebilir.

Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp ihaleyi bölmekte, istediğine vermekte ve ihaleden vazgeçmekte serbesttir.

(B-13464-397)

BAŞSAĞLIĞI

Ani bir kalp krizi sonucu kaybettiğimiz CHP Milletvekili

Malik Yılman'ın

ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

Türkiye İşçi Köylü Partisi
Başkanlık Kurulu

BAŞSAĞLIĞI

Ani bir kalp krizi sonucu kaybettiğimiz CHP Milletvekili

Malik Yılman'ın

ailesinin, yakınlarının ve tüm Samandağlıların acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

Türkiye İşçi Köylü Partisi
Samandağ İlçe Örgütü

ESKİŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Şehrimizin muhtelif semtlerinde yapılacak olan asfalt kaplama işlerinde kullanmak üzere 10.000 ton mıcır taşı alınacaktır. İhalesi 6.5.1980 Salı günü saat 15.30'da Belediyemiz Encümeninde kapalı zarf eksiltme usulü yapılacaktır. İşin muammen bedeli 7.500.000 TL. olup geçici teminatı 225.000 TL.dır. Şartnamesi Hesap İşleri Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu işi yaptıklarına dair 1980 yılı Ticaret Odası sicil belgesine dilekçelerini ekleyerek ihale tarihinden üç gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaat ederek yeterlik belgesi almaları gerekli olup, geçici teminat makbuz veya mektupları ile tekliflerini havi teklif zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Belediyemiz Başkanlığına teslim etmeleri ilan olunur.

Postadaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

(B-13246-396)

SARIYER SULH HUKUKU MAHKEMELERİ BAŞKATİPLİĞİNDEN
GAYRİ MENKUL SATIŞ İLANI

980/1 Satış

Hissedarlar arasında taksimi mümkün olmadığından mahkemece satışına karar verilen, Sarıyer, Rumelihisarı Mahallesi, Arpacı Çeşme çıkmazı Sokakta kain 881 kütük 4 pafta, 74 ada, 7 parsel sayılı 335,45 m2 miktar, 1 kargir ev ve arsa memuriyetimizce satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğünün 18.9.1979 gün 4283 sayılı yazılarına göre, mevzubahis mahal 15.12.1978 tarih 1/5000 ölçekli boğaz içi doğal ve tarihi sit değerini içeren nazım planda sahil şeridi sahasında kaldığı plan notunun açıklanması için konunun İmar ve İskan Bakanlığına iletildiği, Bakanlık görüşünden sonra imar durumu verileceği bildirilmiştir.

MAHALLİ DURUM: Mevzubahis mah. içerisinde kayıtta görülen kagir iki katlı bir ev mevcut olup diğer kısımlar arsadır.

İmar durumu meskun saha içerisinde oluşu nazarı itibara alınarak mevzubahis mahallin 4.500.000.-TL kıymet taşıdığı

Satışla ilgili şartnamenin her mesai günü ve saatinde Sarıyer Hukuk Mahkemeleri Başkatipliği odasında alıcıların tetkikine hazır bulunduğu.

Birinci açık artırmanın 23.5.1980 Cuma günü 15.00-15.30 saatleri arasında Sarıyer Adliyesi Hukuk Mahkemeleri duruşma salonunda yapılacağı aranan nisap temin edilmediği takdirde.

Ikinci açık artırmanın 2.6.1980 Pazartesi günü aynı yer ve saatlerde yapılacağı.

Artırmaya iştirak edecek alıcıların tayin edilen kıymetin yüzde 10'u nispetinde nakti veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraza mecbur olduğu, taşınmaz üzerinde herhangi bir hak iddiasında bulunacakların ilan tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yasal belgeleri ile müracaat etmeleri aksi takdirde satış dışı bırakılacağı.

Ihale üzerinde kalan alıcının kendisine tanınan süre içerisinde satış bedelin yatırmadığı takdirde hakkında İc. İf. K.nun 133 üncü maddesinin hükükmleri uygulanacağı.

Satış sonrası hesaplanacak dellaliye resmi ve damga resminin alıcıya ait olduğu ve taşınmazın tapu kaydına göre satışa çıkarıldığı ilan olunur. 15.4.1980

(Basın: 2790-401)

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

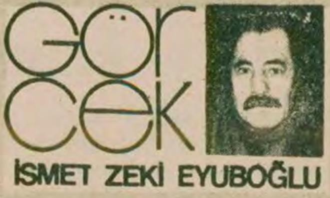
ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı
3 aylık	900 TL	3 aylık 1125 TL.
6 aylık	1800 TL	6 aylık 2250 TL.
1 yıllık	3600 TL	1 yıllık 4500 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-748

Görcek

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU

Alaturka

"Türk işi", "Türk yöntemince" anlamında İtalyanca "alla Turca" sözlerinden türeyen "alaturka" daha çok musiki konusunda söylenir. Batı müziği, halk müziği dışında kalan, kurallarını Bizans'ın kilise müziğinden alan, "alaturka musiki" İslam dininin egemen olduğu ülkelerde geçerlidir. İslam dini, özellikle "şeriat", bunu yasaklamış, kendi özüne aykırı bulmuştur. Buna karşın çok geniş bir alana yayılmış, genelllikle Saray çevrelerinde, divan yazınıyla yanyana yürümüş, yürütülmüştür. Belli kuralları, "makam" denen özel ölçüleri olanb bu müzik geniş halk kesiminde ise pek tutunamamış, ilgi görmemiştir. Tek sesli, tek uyumlu olan "alaturka musiki" alanında başarılı örnekler ortaya koyan büyük yetenekli, güçlü kişiler yetişmiş, saygıdeğer yapıtlar ortaya koymuşlardır. Bütün bu övülesi yönlerine karşılık "alaturka musiki" insanı üzen, karamsarlığa sürükleyen bir nitelik taşır. İçki içerken dinlemesi güzel gelir insana. Dinlemek için söylenen sözleri anlama gereği de yoktur pek, yalnız uyumlu sesle yetinme olanağı vardır.

Oysa sevmiyorum bu "alaturka"yı ben, yabancı geliyor, sıkıntılara salıyor beni. Bir ölüyü gömmek üzere taşırken sezilen ağırlığa benzer bir ağırlığı, duyulan acıyı andırır bir etkisi vardır bence. Batılılar, Türklerle ilişki kurduktan sonra, öğrenmişler bu sanat türünü de ondan dolayı "alaturka" demişler ona. Oysa "Bizans müziği" demeleri gerekirdi.

Günlük konuşmalarımızda eskiye, Saray geleneğine, Osmanlı göreneğine bağlı kalmaya da "alaturka" ya da "alaturkalık" deriz. Bir davranış biçimini, yaşama görüşünü dile getirir de ondan. Bugün, eskiyi savunanlar, Cumhuriyet'le gelen yeniliklere için için karşı çıkanlar bayılırlar bu "alaturkalığa", büyük övgüler döktürürler üstüne, sevmezler çok sesli müziği de, halk ezgilerini de. İyi bir iş değildir günümüzde "alaturka" olmak, eski geleneklere, göreneklere sıkı sıkıya bağlı kalmak. Sözgelişi kadınlara çarşaf giydirmek, Osmanlıca denen ağdalı dili savunmak, tekkelere, zaviyelere özlem duymak, çağın gidişine ayak uyduramamak da bir alaturkalıktır açıkça. Radyoda, televizyonda alıp yürümüş alaturkacılık. Üzücü türküler, ağır ezgiler dinliyoruz boyuna. Bunlar eskiyi savunanların, "Büyük Türkiye"yi kurmak için Avrupa uluslarına, Amerika'ya, Rusya'ya el açanların ağızlarının suyunu akıtıyor biliyorum da bunları ne yolla bağdaştırdıklarını, bu çelişkileri neden uyumlu göstermeye çalıştıklarını anlayamıyorum bir türlü. Alaturka yaşayalım, alafranga'dan yardım umalım, Batı'dan gelen bütün uygarlık ürünlerine karşı çıkalım, "gavur icadı" diyelim, sonra dönelim onlardan alabildiğine, gücümüz yettiğince yararlanalım. Sağlıklı bir baş için, sağlam düşünme ilkeleri olan bir kimse için çok çetindir bu çelişkili duruma katlanmak doğrusu.

Hani bizim beş bin yıllık bir geçmişimiz, Orta Asya'dan başlayan yüce bir tarihimiz, büyük uygarlıklar yaratan, Avrupa'ya bilgi ışığı saçan atalarımız vardı. Peki nerdedir onların özünü yansıtan müziğimiz dersiniz? Yoksa onlar türkü çığırmaz, şiir söylemez, çalgı çalmaz, oyun oynamaz, düğün-dernek düzenleyip eğlenmezler miydi? Yalnız kımız içip kargı, mızrak, ok, kılıç kullanarak mı geçirirdiler günlerini? Neden bu beş bin yıllık Orta Asya kaynaklı ulusun müziği İslamlıktan sonra benimsenen 1300 yılı geçmeyen, ona bile varamayan bir yaratmadır? Geri kalan 3700 yılı neyle geçirmiş atalarımız dersiniz?

Alay olsun diye söylemiyorum bunları, bir ulusu oluşturan varlık öğelerinden biri sayılır müzik. En ilkel topluluklarda bile özgün diyebileceğimiz bir müzik vardır. Son yıllarda yurdumuzu kaplayan Amerika yerlilerinin müziği böyledir. Özgün bir halk müziğidir, Avrupa'dan göçüp Amerika'ya yerleşen insanlarla ilgisi yoktur. Oysa bizim yerli, özlü bir müziğimiz var Anadolu'da, adına "halk müziği" dediğimiz ürün budur işte. Başka ülkelerin halk müziğine baş üstünde yer veriyoruz da kendi müziğimizi, kendi insanlarımızın yaşayışını dile getiren özlü yaratmayı bir yana atıyoruz nedense. İşte böylesine bilinçsiz, böylesine tutarsızdır bizim alaturkalığımız bile.

Osmanlı insanı üzülen, ağlayan, acı çekmeyi seven, yaşama sevincinden yoksun bir varlıktır. Bir bakın "Leyla ile Mecnun", "Ferhat ile Şirin", "Hüsn ile Aşk" gibi Arap-Acem kaynaklı öykülere insanı güldürecek, içini açacak bir yanını bulamazsınız. Bir de bakın eski Anadolu-Yunan-Latin yontularına, yaratıcı gücün güzellik kavramı çevresinde yoğunlaştığını görürsünüz. Özellikle şu "Venüs" yontularına bakın, insanın gövdesinin yoğunlaşan, elle tutulur bir niteliğe bürünen güzelliği karşısında sevinçten uçar gibi olursunuz. Demek Doğu (İslam) insanının güzellik anlayışı acıyla, Batı'nınki ise sevinçle biçimlenmektedir.

Üzülüyorum, içim doğranıyor gençlik yıllarımı düşündükçe, tekkede "Ya Hey", "Ya Hu" diyerek geçirdiğim geceleri, günleri andıkça, yüzlerce "Divan"ı okuyarak en güzel çağlarımı gözlerimin önüne getirdikçe. Ne kazandırdı, ne öğretti bana okuduğum "Divan"lar, dinlediğim alaturka musiki bilemiyorum şimdi, gücenmesin eski arkadaşlarım, sevdiklerim, yakınlarım. Acılara boğuluyorum eski günlerimi anarken de, eski arkadaşlarımı eski yolda yürürken görürken de. Ben üzülüyorum onlara, kim bilir onlar da içlerinden acıyorlardır bana. Bakalım gelecek günler hangimize "iyi yaptın" diyecek. Müzik de bir insan sorununu dile getirmeli, bir soruya karşılık aramalıdır. Olduğu yerde duran, yalnız üzülmeyi, acı çekmeyi, yakınmayı, bilinmeyen, görünmeyen bir sevgiliye yalvarmayı, yakarmayı öğreten müziği neyleyeyim. Yolunuz açık olsun eski arkadaşlarım, ben üzülmek değil sevinmek, ummak değil yaşamak, yalnız kendimi değil bütün insanları düşünmek istiyorum artık.

Doğumunun 90. yılında Halikarnas Balıkçısı'nı anıyoruz

AZRA ERHAT

"Deniz insanlarının yaşamları, sömürülmesi, edebiyatımıza Balıkçı ile girmiştir"

Gülseli İnal

—Önce Halikarnas Balıkçısının ürünlerinde, yapıtlarında yarattığı ve geliştirdiği tipler ve temalar konusunda görüşlerinizi almak isterdim...

HEMEN her romanında iki kesim vardır Halikarnas Balıkçısının. Denizci ve kentli. Bu ayırım akla karanın birbiriyle uzlaşmaz ayırımı gibidir. Köylü ak, kentli ise kara olandır. Ayrıca köyde kırsal kesimde eşraf takımı da Balıkçının yapıtlarında büsbütün kara olana girer. Bu kanımca objektif bir yaklaşım değil, ancak sübjektif bir değerlendirmedir.

Halikarnas Balıkçısı son derece duygusal bir insandı. Bu duygusallığı tüm yapıtlarına fazlasıyla yansımıştır. Gerçekte göstermek istediği deniz insanlarının zorluklarla dolu uğraşları ve yaşam savaşlarıdır. Bu deniz insanlarına Balıkçının romanlarında kentliler baskı yapmakta ve onları sömürmektedir. Kentli ise Balıkçıya göre barlarda eğlenen, içki içen bir kesimdir. Bu yaklaşım kenti doğru bir biçimde açmaz bize. Kanımca bu dar yaklaşımdan Türk edebiyatı daha çıkmamıştır. Akla kara olarak ayrılan bu tipleme biçiminde hangi sorunsal verilebilir. Ayrıca kent insanının da sorunları vardır ve bunlar bir yazarın elinde açılabilir.

Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Kabaağaçlı

—Genel olarak baktığımızda Halikarnas Balıkçısının yapıtları kentli okuyucu ile iletişimsizlik içinde. Edebiyatta her zaman diri duran yazarlara benzemiyor kendisi. Örneğin Sabahattin Ali, Sait Faik gibi...

ÇOK doğru bir saptama. Kanımca Balıkçının geleneği tefrikacılık gibime geliyor. Balıkçının okunmamasının, kentli okur ile ilişki kuramamasının nedeni demin yukarıda sözünü ettiğim olguda yatıyor. Ayrıca üslubunun gelişigüzelliği, düzensizliği de bu olguyu destekliyor. Romantizm hemen her kitabında varlığını duyurur ve bu da okuru dış gerçeklerden koparıyor kuşkusuz.

—Balıkçıyı bir romantik olarak görebilir miyiz?

ROMANTİZMİN kaynağı, doğduğu yer Almanya'dır. Goethe'den sonra gelişmiştir bu akım. Sonra Fransa'ya atlamış, orada gelişmiştir. Fransa'nın elinde bu akım yozlaşmıştır. Bu ülkede romantizm Hugo, Lamartin ve Mussetleri yetiştirmiştir. Fransız ruhuna gerçekte aykırı düşen bir akımdır bu. Romantizm insanın klasik düzene karşı tepkisi, baş kaldırısıdır. Asıl geçmişe dönüştür ama Rönesans anlamında, yapısında bir geçiş değil, doğanın ve insanın yeniden dramlaştırarak keşfedilmesidir. Bu akımın babası biraz Shakespeare kanımca. Türkiye'ye romantizmi taşıyan Namık Kemal'dir ve hiç bir öze inmeden yapmıştır bunu.

Balıkçıya bir yerde romantik diyebiliriz. Balıkçı romanlarında, hikayelerinde tiplerini bu tür önyargılara göre yaratmıştır. Kendi düşlerini, hayallerini ve duygusallığını kendi tiplerine yerleştirir. Denizin dibindeki dalgıca büyük hayaller kurdurur, kendi düşlerini onlarda yaşar Balıkçı. Bu tiplemede en ufak bir realiteye rastlamak mümkün değildir. İnsanları doğanın içine aşırı biçimde karıştıran Balıkçının hikayeleri romantiktir bana göre.

—Balıkçının yapıtlarını değerlendirirsek bir deniz edebiyatçısı diyebilir miyiz kendisine?

BİZE denizi anlatır Balıkçı. O deniz edebiyatını kurmuştur denebilir Türkiye'de. Örneğin bugün Tarık Dursun K, Balıkçının temalarını alıp biraz daha genişleterek, değiştirerek işliyor. Geçimlerini denizden sağlayan bu deniz insanlarının ezilmişliği, sömürülmesi, yaşamları edebiyatımızda Balıkçı ile birlikte yer almıştır. Toprak ve deniz ikileminde deniz hep ağır basar romanlarında. Bu insanlar denizin çağrısına giderler hep. Bu temalar Türk edebiyatı için yeniliktir. Bir çığır açmıştır bu açıdan bakılınca. Ama gönül isterdi ki deniz bize daha gerçekçi verilsin, daha gerçekçi yaklaşılsın. Ne var ki her edebiyat akımının başında biraz romantizm vardır. Romantizm bir yerde bazı şeyleri de açmıştır.

—Sürgün yılları onun kişiliğine ve ürünlerine denizin dışında ne gibi boyutlar kazandırdı sizce?

KANIMCA hem Türk edebiyatına, hem kendisine çok şey kazandırdı sürgün. Balıkçı köy romancılarından önce kent dışına kaymış bir kentli. Denizi açan, didikleyen, onun sorunlarını ortaya atan biridir o. Ondan sonra gelen köy edebiyatçıları daha gerçekçi, daha başka bir yaklaşım içindeydiler. Genel olarak bakacak olursak Tanzimat efendiciliğinden hiç bir gerçeğe dayanmayan bu edebiyattan daha ileriye gidiştir bu. İnsanı anlama, algılama, betimleme bakımından yeni bir açılıştır üstelik.

—Edebiyat çevreleriyle, genç yazarlarla Balıkçı arasında bir soğukluk var nedense.

BALIKÇI sözlü geleneğin insanıdır. Yaşayarak yaptığı bence yazdıklarından daha önemli. Ayrıca Balıkçı bir hamlenin, bir açılışın adamıdır. Bilinmeyen konulara dikkati çeken biridir. Denize tarihe açılması son derece önemlidir. Balıkçı da, Sabahattin Eyüboğlu da gerçekten Rönesans insanlarıdır. Balıkçıda gördüğüm talihsiz bir yan var, o da; dile önem vermemesi, yazdıkları üstünde fazla durmaması, öte yandan arkeoloji ve tarih gibi bilim alanları ile uğraşırken bu alanların insanları ile iletişim kuramaması ve onların çalışma yöntemlerine büsbütün boşvermesidir. Kendi sanat alanı ile ilgi duyduğu bilim arasında bağ kuramamıştır Balıkçı. Bir açıdan sanat ve bilimi birleştirme olmalıydı onun işi, ama yapamadı. İlgi duyduğu bilim dünyasının adamlarıyla arasında kopukluk vardı. Gerçekte bir efsane olmaya aday gibi bir şey kendisi.

Balıkçı'nın resim çalışmalarından bir örnek

Yaşantısı ve eylemi yazılarından daha önemli dediniz...

YAŞADIĞI dönemi ikiye ayırıyorum. İzmir dönemi ve sürgün yılları. İki dönemi de istemeden yaşar aslında. İzmir'de turizm rehberliğini geliştirmiş ve bu alana yeni buluşlar getirmiştir. Bodrum'a sürüldükten sonra ise o kasabayı değerlendirdi ve yaşattı. Her iki dönemine de coşku ve yaratıcılık karışıyor kuşkusuz. Bodrum kasabasını, denizini, toprağını verimli kılmıştır Balıkçı, bir kent yaratmıştır.

Nereye el uzatsa bir şeyler fışkırdığını görüyoruz. Kanımca her yeni anlayışta, her yeni hamlede bir coşku dozu biraz da romantizm var. Kuşkusuz yaşantısı, yaşamı nasıl algıladığı ve nasıl verdiği daha önemli.

Balıkçı'nın insanlığa mesajı

1973'e girerken TRT İzmir Radyosu İzmir'in bir çok ünlüsü gibi Halikarnas Balıkçısı'ndan da yeni yıl mesajı almıştı:

"Ben 19. yüzyılın sonlarında doğdum. Erken gençliğimde Birinci Dünya Savaşı patlak verdi. Her ne kadar savaşlara birinci, ikinci gibi numara koyuyorlarsa da ilk patlayan savaş bitmedi. Hâlâ da devam ediyor.

Dünyada bir rahatsızlık var.

20. yy. yaşanılan yüzyılların en ilgincidir. Bu yüzyılın sonlarına doğru, günlerden bir gün dünyanın içinde bulunduğu rahatsızlıktan kurtulacağını bekler gibiyim. Dilerim ki bu yeni yılın günlerinden bir günü o mutlu gün olsun."

Balıkçı için söylenenler

"Şakir büyük şairdir. Hiç birimiz onun ayarında klasik manasıyla lirik anlayışla şair olamadık."

Nazım Hikmet (Kemal Tahir'e Mapushaneden Mektuplar s. 125)

"Bizden Nobel'e aday düşünülünce, Halikarnas Balıkçısı ilk aklıma gelen ad oluyor. Yazdıkları ve yaşantısı ile gerçekten ilginç bir yazar."

Yaşar Kemal

İspanya'da beş gencin kurşuna dizilişini duysaydı nasıl köpürür, nasıl içi içini yer, üzülürdü Balıkçı! Franko'ya nefreti o kadar ateşliydi ki, daha dün gönüllüler tugayından dönmüş sanırdı insan. Tüfeği elinde ve o ünlü iç savaş türküsü dudaklarında:

'Bugün gidiyoruz ama yine döneceğiz'

İç savaş sırasında, Uluslararası Gönüllüler Tugayında dönüşe katılmak üzere İspanya'ya gitmek girişiminde bulunduğunu, ama pasaport alamadığını anlatmıştı bir gece.

Mehmet H. Doğan (Birikime Dayanmak)

Balıkçı'nın manevi oğlu SADAN GÖKOVALI ile bir söyleşiyi de yarınki sanat sayfamızda bulacaksınız.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

AP Grup Başkan Vekili Oğuz Aygün.

CHP Grup Başkan Vekili Metin Tüzün.

22.10

Açık oturum

Cumhurbaşkanlığı seçimi

Cumhurbaşkanlığı seçimi üzerine düzenlenen açık oturuma AP, CHP, MSP, MHP Grup Başkan Vekilleri katılıyor.

20.50

TV özeleştiri programı

Çocuk, televizyon ve şiddet ilişkisinde anne ve babalara ne görev düşüyor

Tarık Alpagut ve Erdal Özkan'ın birlikte hazırladıkları programda çocuk, televizyon, şiddet ilişkisi işlenecek. Yabancı araştırma kurumları ve uzmanlarca yapılmış araştırma sonuçlarının açıklandığı programda bu konuda Türkiye'de kapsamlı bir araştırma yapılmadığı da itiraf edildi. Ancak programda televizyon yöneticilerine düşen görevden çok, televizyon yayınlar karşısında ana babalara düşen görevler sayılacak

18.50

1001 Gece Masalları

Kazistan'ın üç garibi

1001 Gece Masallarında bugün Kazistan'dan ilginç bir hikaye yer alıyor.

Kazistan denilen bir kentte üç garip adam yaşarmış. Bu adamlar aynı evde oturur, çalışmaz, dolandırıcılık yaparak geçinir giderlermiş. Fakat bir türlü cezalandırılmazlarmış. Ama akıllılıklarından değil, Kazistan'daki hak-hukuk ilişkilerine bakanların da en az o kent sakinleri kadar akılsız olduklarından.

TV seyircisi ne diyor?

TV de reklam ilkesi yok mu?

Benim televizyonda en çok şikayetçi olduğum konu reklamlar. Çoluk çocuk herkesin dilinde garip şarkılar. Beyine kazılırcasına işleyen ritmik, kolay hatırda kalan müzikleri bozup bozup reklam yapıyorlar. Ayrıca bir sürü "kadın ve erkek ayrımı gözeten", "aşağılayan" reklamlar her gece saniyesi bilmem kaç bin liradan dakikalarca kafamıza kakılıyor.

Kanımca reklamlar yetişme çağındaki çocuklarımızı çok olumsuz yönde etkiliyor. Bu konuda "sözde milliyetçi", milliyetçiliği MHP'ye taviz vermekten başka bir şey sanmayan TRT yöneticilerinin en yoz Batı değer yargılarını öğütleyen reklamlara seyirci kalmalarını kınıyorum.

Televizyonun reklam ilkesi yok mu, soruyorum. Varsa bizde bilelim neymiş bu ilkeler?

İstanbul Galata'dan
Banka memuru İhsan Altınel

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 16

"Sıraya gir"

O küçük keçe torbasından ufacık bir fotoğraf makinası çıkarmıştı. Anlaşılan ailece fotoğraflarını çekecekti. Nitekim, elindeki makinayı yukarı kaldırıp hepsine göstererek:

— Şöyle topluca ve ayrı ayrı, ikişer poz resminizi çekmek istiyorum, dedi. Bir aile fotoğrafı! Sonsuza değin kalacak bir anı!

En sonunda konuşma gücü kazanan Templar:

— Eksik olma ama bunu sonra da yapabilirdin Templar. Şimdi acelesi var mı? diyebildi.

— Var, dedi Con Tyler. Sizin yoksa bile benim var. Bu uzaklık iyi. Haydi yanyana dizilin. Güzel çıkmalı. Kâhya, sen sağ başa geç. Yanında sayın eşin. Sonra Nathaniel, sonra Templar, en solda Seymour. Hah, iyi böyle.

Aile, yukardan, yüce bir kattan buyruk almış gibi davranarak, ağacın altında yanyana diziliyordu. Daha doğrusu '*baba*'ları ne yaparsa, onlar da ona uyup onu yapıyorlardı. İri kıyım, çok gösterişli, yağız bir insan olan "*baba*", boy bos bakımından yarısı çapındaki Con Tyler'in sözünü dinlediğine göre, eh onlar da dinliyorlardı.

— Kahya, kaldır kafanı, objektife bak ve gülümse! Sayın Bayan siz başınızı biraz kocanızın omzuna doğru yatırın ve siz de gülümseyin. Mutlu aile fotoğrafı olacak. Bayan Nathaniel, sokulun nişanlınıza!

— Sokulmak zorunda mıyım?

Genç kız, Con Tyler'a inat, nişanlısını dirseği ile öteye iteledi.

— Peki, nasıl isterseniz... Seymour, sen Bay Templar'ın elini tut ve içeri çek o dilini!

Çocuk arsızca dil çıkarmıştı.

Çıt çıtt sesleri duyuldu. Con Tyler üstüste resimler çekti.

— Ama bunları ne yapacaksın Tyler? diye sordu kâhyanın karısı.

— Saklayacağım, Bayan.

— Niçin, ne hakla, ne diye?

— Siz de güzel anılarınızı saklamaz mısınız?

— Biz senin için nereden güzel anı oluyormuşuz?

— Onu ben bilirim, Bayan.

Con Tyler derinlemesine içini çekti.

Buna karşı '*Pof..*'ladı kâhyanın karısı:

— Bir şey söyleyeyim mi? Resmimizi çekmen sinirime dokundu. Erkeklerimiz de, ne yazık, sanki dillerini yuttular. İkisi de susuyor.

— Anne ben dil çıkardım, yutmadım.. dedi Seymour.

— Ama çok az kaldı Bayan, hemen hemen bitti gibi.

— Olsun. Ben anlamam, ben gidiyorum.. diye söylendi kadın ve yürüdü. Ceketinin koltuk altından şipşak otomatik tabancasını çekti çıkardı Tyler. Bunu o değin kısa bir zamanda, o denli tez yapmıştı ki, elini koynuna soktuğunu bile görememişler, yalnız elindeki otomatiği görmüşlerdi.

— Bayan, dön yerine, sıraya gir!

Tyler sırıtıyordu.

Kadın bir korku çığlığı koyverip, elinin tersini ağzına kapatarak geriledi. Gözleri yuvalarından dışarı uğramıştı. Belki tabancadan da korkunç olan şey Tyler'ın sırıtışıydı. Bir oyuna gelmişlerdi.

—Bak Tyler, dostum, böyle bir şaka.. diye konuşmayı denedi kahya.

—Sen sus! dedi eski sığır çobanı. Şimdi sıra ayrı fotoğraflarda. Çekiyorum, durumunuzu hiç bozmayın!

Makine gene çıt çıt etti. Tyler onu gene keçe torbaya koydu. Tabancasının burnuyla işaret etti:

—Nathaniel, sen benimle geleceksin.

—Nereye?

—Uzağa değil. Şöyle şuraya, yakına..

Gene silahının namlu ağzıyla, beş altı metre ötedeki bir çukuru gösterdi.

—N'olacak? diye sordu kız.

—Seviceceğiz, dedi Con Tyler. Sen çukurları seversin.

Genç kız, bakışlarıyla, nişanlısının yardımını aradı. Ama donmuş, taşa kesmiş bir yontuydu Templar.

Kahyanın karısı ellerini yüzüne kapatmıştı. İçin için hıçkırıyordu.

Kahya, başlarına geleni çoktan anlamış durumda, alt dudağını ısırıp önüne bakmaktaydı.

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

12 Mart öncesi gençlik mücadelesi ve saptırma çabaları

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR
İkinci bölüm 2

■ Demirel hükümetinin kışkırtıcı ajanlarından üçü Muzaffer Köklü, Sami Ünver ve Erdal Gökyüzü'ydü

■ 1960'ların devrimci gençlik mücadelesini anarşinin başlangıcı olarak gören AP hükümeti, o günlerde devrimci gençliği anarşiye bulaştırmak için kışkırtıcı ajan kullanıyordu

Demirel'in gölgesinde bir kışkırtıcı ajan: Erdal Gökyüzü

Kışkırtıcı ajanlıktan koruma amirliğine

POLİS ajanı Muzaffer Köklü'nün, bayrağın ucundaki ayyıldızı çalması ve gerici basının "Komünistler kızıl bayrakla yürüyor" diye yazmasından sonra da, Samsan-Ankara Yürüyüşünün başından bela eksik olmadı.

29 Ekim'de başlayan yürüyüş, 10 Kasım'a doğru Ankara'ya yaklaşırken, kulaktan kulağa söylentiler yayıldı: Kortej Ankara'da Anıtkabire girerken taranacak ve o gece Ankara'da darbe olacak!

Ankara'da Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde ne olduğu belli olmayan bir grup var. Başlarında Sami Ünver, yanında İhsan Karcı. Gruba Şaban İba gibi bazı devrimci gençler de bilmeden katılmış. Grubun ileri gelenleri gençliğin o zamanki örgütü olan Fikir Kulübü ile hiç bir zaman birleşmeyen, kaynaşmayan kimseler olarak tanınıyor. Ayrı bir fraksiyon olarak ortaya çıkıyorlar ve kendilerine "Troçkist" diyorlar.

"Mustafa Kemal Yürüyüşçüleri" Ankara'ya yaklaşıyor ve yaklaştıkça da çeşitli kışkırtıcı söylentilere paralel olarak bu grup harekete geçiyor. Kortej Ankara'ya girerken bu grup da eylem koyacak.

Ankara'da hükümet ve polisin yürüyüşçülerin Ankara'ya girmesini engelleyeceği haberleri yayılmış. Yürüyüşü düzenleyen Tertip Komitesi üyeleri adına Milli Birlik Grubu üyesi Kadri Kaplan, devrimci gençlerle pazarlığa oturuyor ve onlara Amerika aleyhine slogan atmamalarını öğütlüyor. Aksi takdirde, Tertip Komitesi üyeleri bu işten çekildiklerini açıklayacaklar ve yürüyüş de yasal olarak Ankara'ya girmeden dağılacak. Sonunda, gerçekten de öyle olacak ve yürüyüş Kayaş'ta sona erecektir. Ama henüz o noktaya varılmamıştır.

Ankara kana bulanacak

SAMİ Ünver kışkırtıcıları bu noktada harekete geçerler. Sözde amaçları yürüyüşçülerin Ankara'ya girmesini sağlamak. Bunun için Dil-Tarih'i basacaklar. İki hademeyi öldürecekler. Polisi fakülteye çekecekler. Böylece yürüyüşçüler Ankara'ya rahatça girecek. Dil-Tarih baskını, kortejin Ankara'ya gireceği sıraya denk getirilecek.

Sami Ünver grubunun planlarını Fikir Kulübünden, Doğu Perinçek ve Gün Zileli haber alıyorlar. Birkaç devrimci genci Samilerin amacını iyice öğrenmek için, onların toplantısına gönderiyorlar. Gençler toplantıda, öğrencilerle ilişkisi olmayan birçok şahsa rastlıyorlar. Bu adamların çoğunun sivil giyinmiş subaylar olduğu anlaşılıyor. Teğmen, üsteğmen, hatta yüzbaşı var aralarında. Toplantı bunlarla yapılıyor. Son derece gizli olan toplantıdan, şüpheli haberler geliyor. Kışkırtıcılar eylem için etraflarına birçok devrimciyi de toplamayı başarmış durumda. Tertipçilerin hademeleri vurduktan sonra, birkaç devrimciyi de katledecekleri hissediliyor.

Sonunda, Doğu Perinçek ve arkadaşları polisin bu eyleminin engellenmesine karar veriyorlar. Gün Zileli, olayın devamını şöyle anlatıyor:

"Bunun üzerine onların o gün yaptıkları toplantıya gittik. İçeri girince, bize birşey diyemediler. İçlerinde arkadaşlarımız da var zaten. Şöyle bir hava yarattılar: 'İşte hep beraberiz, aramıza arkadaşlar da katıldı.' İçlerinden biri silahı çıkarttı, masanın üzerine koydu. 'Yeni gelen arkadaşlar da, bizim önceden yaptığımız gibi silah üzerine yemin etsinler. Eylemi beraber yürüteceklerine, sonuna kadar sürdüreceklerine, polise haber vermeyeceklerine ve kaçmayacaklarına dair. Kim aksine davranırsa vurulacak. Yemin etsinler.'

"Biz, 'Yemin etmeye gerek yok, bu eylemi hatalı görüyoruz. Biz katılmayacağız, çekiliyoruz' dedik. Eylemden ve sonuçlarından tamamen kendilerinin sorumlu olacağını söyledik. Çıktık, gittik. İş açığa çıkınca, adamlar bir şey yapamadı. Dil Tarih Coğrafya Fakültesini basma, hademeleri öldürme, belki de devrimcileri orada katletme planı, Samsun Yürüyüşünün provokasyona getirilmesi planının bir parçasıydı. Bu işin içinde Troçkistiz diyen Sami Ünverler, bir takım subaylar ve büyük bir ihtimalle MİT vardı."

Sami Ünver

YUKARIDA tanıttığımız Sami Ünver hakkında Doğu Perinçek'in bir başka anısını nakledelim:

"Bu Sami bir gün bana geldi. Sabah altı buçukta. 'Nedir' dedim. '200 bin liralık bol miktarda silah var. Bizim imkanlarımız var, bunları satın alalım' dedi. Bu Sami devrimi samimiyetle isteyen gençlerden bir çete örgütlemişti. Sağda, solda vurup, kırıyorlardı. 1969'da Elbistan'da sözde gerilla eğitimi yaptılar. Dağlarda filan dolaşmışlar. Sami, daha sonra topladığı gençleri Filistin'e yolladı. O zaman böyle aktivist geçinen, kışkırtıcı bir-iki grup vardı. Birtane kışkırtıcı ajan devrim isteyen küçük bir grubun başına geçiyor, ortalığı karıştırıyordu."

Doğu Perinçek, hatırladığı diğer kışkırtıcılar hakkında da şu açıklamayı yaptı:

■ Devrimciler müdahale etmeseydi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesini basacak olan tertipçiler Ankara'yı kana bulayacaktı

■ Samsun-Ankara yürüyüşü sürekli tertiplerle engellenmek istendi

"Mesela Dondurmacı Muzaffer (Muzaffer Köklü) ve Erdal Gökyüzü. 'Bunlar gençlik eylemleri içinde en önde gelen teröristlerdi. Muzaffer bir gün uğradı. O zaman Fikir Kulüpleri Federasyonu Başkanıydım. 'Doğu' dedi. 'Muazzam parlak bir fikrim var'. 'Nedir' dedim. 'Ağabey, gidelim Tandoğan Meydanına, Anıtkabire sapan yolun köşesinden her sabah Amerikalıların arabaları geçiyor. Orada mevzilenip, 'otobüsün yolunu keselim. Bütün askerleri bomba ile imha edelim.' dedi."

Doğu Perinçek sözlerine şunu ekliyor:

"Bir maceracı için muazzam bir teklifti bu. Çok güzel bir eylemdi. Ama neden hep bu adamlar böyle tekliflerle geliyorlardı? Biz o zaman zaten Muzaffer'in polis olduğunu saptamıştık. Muzaffer polistir, dediğimiz zaman maceracı yollara sapanlar 'Vay siz en yiğit militanımızı nasıl karalarsanız, o en önde döğüşür' diye bize karşı çıkıyorlardı. Gerçekten Muzaffer'i elinde sopayla, demirle komandolara karşı döğüşürken gören çok kimse vardı. Maceracıların bazı küçüp çapta terör eylemlerine de katılmıştı. Ajanlar, oralarda gözlerini kırpmadı.

"Erdal Gökyüzü de Muzaffer Köklü gibiydi. Vuralım, kıralım, der ortaya atılırdı."

Erdal Gökyüzü Akhisar mitinginde günün devrimci önderleri arasına karışmış, belki de bir faaliyet yürütmekle meşgul, tarih Şubat 1969, (ön sırada soldan ikinci, ellerini bağdaştırmış, yukarıdaki fotoğraf). Erdal Gökyüzü, tam 11 yıl sonra Şubat 1980'de, kendisini daha önce ajanlıkla görevlendirilenlerin yanıbaşında koruma amirliği yapıyor. Başbakan Süleyman Demirel'in gölgesinde dolaşıyor. Hemen arka planda gözlüklü.

Erdal Gökyüzü

DOĞU Perinçek bugün Başbakan Demirel'in koruma amiri olan Erdal Gökyüzü'nü anlatıyor:

"Onu polis olarak ilk defa biz tespit ettik. O da böyle kitleden kopuk, terörist eylemler önerirdi. Bunun dışında her hareketi pasifizmle suçlardı. Bunun da polis olduğuna inanmadılar. En son biz Proleter Devrimci Aydınlık (PDA) olarak ayrıldığımız zaman birisi buna, "Yahu, PDA'cılar sana polis diyor, ben çok üzülüyorum' şeklinde konuşuyor. O da hüviyetini çıkarıyor, 'Ulan inek ben hakikaten polisim, vatana, devlete hizmet ediyorum' diye cevap veriyor."

Gün Zileli de, Erdal Gökyüzü'nün polis olduğunun bilinmesine rağmen, gevşek ilişkilerden dolayı en önemli işlere katılabildiğini belirtiyor. Zileli şöyle diyor:

"Onun mesela şöyle ilginç tavırları vardı. 'Eh, artık ben gideyim, Anti-Dühringimi okuyayım' falan derdi. Büyük teorisyen havalarında."

Ecevit'in yuhalanma olayı

ECEVİT'in TÖS Kongresinde yuhalanması olayı, 1970 öncesi gençlik mücadelesinin toplumdan, dostlarından kapması ve giderek maceracılığa kayması bakımından önemli dönemeçlerden biridir.

Şimdi, 1969 sonbaharında yapılan Türkiye Öğretmenler Sendikasının (TÖS) Kurultayında Ecevit'in yuhalanması olayını Doğu Perinçek'den dinleyelim:

"Maceracı gelişmeyi ve ruh halini göstermesi bakımından 1969 sonbaharındaki TÖS Kurultayında Ecevit'e ve CHP'ye karşı alınan tavır öğreticidir.

"Gericiler, Kayseri'de yapılan TÖS Kurultayına saldırmışlar ve Kayseri'de yapılamayan TÖS Kurultayı Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesine (SBF) alınmıştı. O sıralarda Ecevit, sola karşı bazı hücumlarda bulunmuştu. Ecevit, sonra TÖS Kurultayına geldi. Orada Ecevit'i yuhaladılar. Ecevit'in Çalışma Bakanlığı sırasında ABD yanlısı sosyal demokrat düşüncelerini ifade eden sözleri ortaya çıkartıldı. CHP o sırada artan terörizm karşısında, içinde gerici yönlerde bulunan sert bildiriler çıkartıyordu. Bunlardan seçmeler yapıldı. Bir pano hazırlandı. Ecevit geldiğinde yuhalandı. Hatta tartaklamaya yeltenenler bile oldu.

"Oysa Ecevit çiçek getirmişti. İrticaya karşı öğretmenleri destekleyen tutum almıştı. Ecevit'in getirdiği çelenk parçalandı.

"Şimdi burada önemli olan şu: Ecevit hatalı şeyler yapmış olabilir. Ama oradaki olay ne? Sana irtica saldırmış. Ecevit geliyor. O noktada seninle birlikte bu saldırıyı göğüslüyor. Sen ise sekter bir tutum alarak sosyal demokratların panolarını kırıyorsun. Seni destekleyen adama saldırıyorsun. Oysa onu öbür noktada, gericilerle uzlaştığı noktada eleştir. Senin, sola karşı tutumun yanlıştır, faşizme hizmet eder, de. Ama ona, seninle birleştiği yerde saldırma. Bu seni haksız zemine düşürür. Düşmana hizmet eder. Bu senin gerçekten demokratik bir cepheden yana olmadığını gösterir. Çünkü sen, seninle birleşmek isteyen bir adama saldırıyorsun."

Şimdi TÖS Kurultayında Ecevit'in yuhalanması olayının içinde yaşamış Dev-Genç liderlerinden Mustafa Kemal Çamkıran'ın değerlendirmesine kulak verelim:

"SBF'de Kongre açıldığında, CHP'nin ve Ecevit'in gerici sözlerini ön plana çıkartarak bir karalama kampanyası açtık. Ecevit'e elle saldıranlar oldu. Tabii bu olayla, o zamana kadar kitle mücadelelerinin karşısında yer alan ve Kurultaya gelerek önemli bir ileri adım atan CHP'yi gericilerin safına ittik. Sonuç olarak öğretmenler tecrit oldu. Bu olay, öğretmen mücadelesini zayıflatan, devrimcilerle sosyal demokratlar arasındaki yakınlaşmayı dinamitleyen bir provokasyon oldu.

"Olaydan sonra hatta bir basın toplantısı düzenledik ve Ecevit'e veryansın ettik. Bu tutum TİP'in o günkü ideolojisinden kaynaklanıyordu. Herkesi düşman olarak görüyordu. Halk güçlerini parçalıyordu, düşmanın ekmeğine yağ sürüyordu."

Yarın: İstanbul'dan örnekler

29 Ekim-10 Kasım 1968 "Tam bağımsızlık için Mustafa Kemal yürüyüşü" sırasında kortej Elmadağ'a vardığında içlerinde Milli Birlik Komitesi üyesi Tabii Senatör Kadri Kaplan, TMGT İkinci Başkanı Taylan Benli ve TMGT yöneticilerinden Nusret Selen'in bulunduğu grup yürüyüşçüleri karşıladılar. Kaplan ve TMGT yöneticileri Deniz Gezmiş, Cihan Alptekin, Hüseyin Cevahir, Oral Çalışlar, Selahattin Okur, Mustafa Gürkan, Mustafa Lütfi Kıyıcı ve Atilla Sarplarla Ankara'da yapılacak 10 Kasım mitinginde atılacak sloganları tartıştılar. Kaplan ve arkadaşları, yürüyüşçülerden Amerikan emperyalizmi aleyhtarı slogan atmamalarını istediler. Anti-emperyalist slogan atılmasında yürüyüşçüler direnince, Kadri Kaplan "O zaman miting bildirimini geri çekeriz" dedi. Bu tartışmadan sonra dilekçelerini Ankara Valiliğinden geri alan 27 Mayıs Devrim Derneği yöneticileri "bağımsızlık yürüyüşü"nün Ankara'ya girmesini engellediler.

Fotoğrafta; 1-- Nusret Selen (TMGT Yöneticisi), 2— Hüseyin Cevahir, 3— Mustafa Gürkan, 4— Selahattin Okur, 5— Kadri Kaplan (Tabii Senatör), 6— Deniz Gezmiş, 7— Cihan Alptekin, 8— Mustafa Lütfi Kıyıcı, 9— Oral Çalışlar görülüyor.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Rezalet ve kepazelik

Esentepe, Esertepe, Aktepe...

Başkentin siyaset merkezini çevreleyip kuşatan mahallelerden bazılarının adları.

Özellikleri, devlet güçlerine sırtını dayayan MHP terörünün gittikçe artan yerler olması.

Atmışevler Esentepe'de uzun süre Alevi-Sünni ayrımını kışkırtarak "güç toplamaya" çalışan MHP'liler son zamanlarda terörü artırdılar. ETKO militanları mahallede çeşitli evleri birbirlerine göstererek dolaşıyor, yüksek sesle adam öldürecekleri tehditlerini savuruyor, bağırarak sokaklarda dolaşıyorlar: "Bu mahallenin bir saatlik işi var!"

Jandarmanın Seyit Ali Akbulut adlı genci "kaçıyordu" diye kafasından vurup öldürmesinden sonra ise hava iyice gerginleşmiş bulunuyor.

MHP'liler sanki böyle bir fırsatı kolluyormuş gibi saldırıları artırıyorlar. Saldırganlardan Recep Uzun ve Satılmış Köse'nin adları daha önce gazetemizin kurtarılmış bölgeler yayınında da geçmişti. Bu ikisi, Atmışevler Gülveren'de cenaze kaldıran kalabalığa silahla saldırdıkları için tutuklanmışlar, daha sonra serbest bırakılmışlardı. Şimdi yine saldırıların başını çektikleri halde, semt karakoluna girip çıkıyor, polislerle ahbaplık ederek saldırganlığı sürdürüyorlar.

Başka bir tepe, Etlik Esertepe'de Kasım Şahbaz adlı bir gencin üzeri aranıyor, çakı çıkıyor. "Bundan ceza yemez" denerek, Kasım Şahbaz ayağından vuruluyor. "Güvenlik kuvvetleriyle çatışmaya girdi" denerek tutuklanıp cezaevine atılıyor. Esertepe'deki faşistler ise bunu fırsat bilerek Kasım Şahbaz'ın kardeşi Ahmet Şahbaz'ı öldürüyor.

MHP'liler bu semtte zaten bir süredir yoldan gelen geçeni "Alevi", "Komünist" diyerek kendilerinden görmedikleri herkese saldırmaktaydılar. Kasım Şahbaz'ın jandarmalar tarafından vurulmasından sonra, mahallede bu kez bir belediye otobüsünü durdurup bütün yolcuları aşağı indiriyorlar. Kasım Şahbaz'ın kardeşi Ahmet Şahbaz'ı taş ve sopalarla döverek öldürüyorlar. Öldürdükten sonra da kafasına iki kurşun sıkıyorlar. Ahmet Şahbaz çevresinde ilerici, devrimci diye tanınan bir genç. Ama nedense ertesi günkü Hergün gazetesinde "ülkücü şehit" olarak ilan ediliyor. Belki de Türkeş'in TV'de "sağ terör yoktur" demesini yalanlamamak için!

Bir başka tepe, Aktepe'de polisle işbirliği yaparak kurtarılmış bölgeleştirmeye çalıştığı yerlerden.

Sahte solcu macera çetelerinin bu mahallelerde yakın zamana kadar sürdürdükleri azgınlık, bugün MHP terörünün ortam bulmasını sağlıyor.

(Devamı sa. 6. Sü. 1'de

Televizyonda bugün

17.00 BÖLGESEL HABERLER

17.05 AKŞAMA DOĞRU

18.00 HABERLER

18.05 SINAVA DOĞRU

18.50 1001 GECE MASALLARI

Dizinin Kazistan'dan ilginç hikayeler" adlı 8. bölümü yayınlanacak (Geniş haber 7. sayfada)

19.15 HAFTANIN ŞARKISI

Televizyon Çocuk Korosu söz ve müziği Ziya Aydıntan'a ait olan "ATAM" adlı marşı seslendirecek. Marşın çalgı eşliğini Nejat Başeğmez yazdı.

19.20 YAŞAYAN ÜNLÜLER

Gazeteci Şemsi Kuseyri'nin sundugu programda, eski Maliye Bakanlarından İsmail Rüştü Aksal tanıtılacak.

19.50 UYKUDAN ÖNCE

Programda Ergun Uçucu çocuklarla söyleşecek. Ayrıca bir çizgi film yayınlanacak.

20.00 HABERLER

20.40 SAZ ESERLERİ

Programda Refik Fersen'in Nihavent Saz Semaisi seslendirilecek.

20.50 ÇOCUK VE SORUNLARI

Programda Çocuk-Televizyon-Şiddet ilişkisi işlenecek. (Geniş haber 7. sayfada)

21.20 AŞK GEMİSİ

Dizinin "Kararsızlar' adlı bölümü yayınlanacak.

22.10 AÇIK OTURUM

Konu Cumhurbaşkanlığı seçimi

22.55 HABERLER